

183

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

10. funkční období

183

Návrh senátního návrhu zákona senátora Jiřího Šestáka
a dalších senátorů o veřejných kulturních institucích
a o změně a doplnění některých zákonů

2016

Parlament České republiky

Senát

10. funkční období

2016

N á v r h

senátního návrhu zákona,

**senátorů Jiřího Šestáka, Petra Bratského, Elišky Wagnerové,
Zdeňka Berky, Aleny Dernerové, Zdeňka Papouška,
Jana Horníka, Zdeňka Brože,**

**o veřejných kulturních institucích a o změně a doplnění
některých zákonů**

NÁVRH ZÁKONA O VEŘEJNÝCH KULTURNÍCH INSTITUCÍCH

ZÁKON

ze dne .....,

o veřejných kulturních institucích a o změně a doplnění některých zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ VEŘEJNÁ KULTURNÍ INSTITUCE

HLAVA I ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1 Předmět úpravy

Tento zákon upravuje:

- a) účel a činnost veřejných kulturních institucí,
- b) zřízení, vznik, zrušení a zánik veřejných kulturních institucí,
- c) postavení a působnost zřizovatele a orgánů veřejné kulturní instituce,
- d) hospodaření a nakládání s majetkem veřejných kulturních institucí, a
- e) některé otázky postavení veřejné kulturní instituce v rámci pracovněprávních vztahů.

§ 2 Veřejná kulturní instituce

(1) Veřejná kulturní instituce je právnickou osobou zřízenou podle tohoto zákona, jejíž hlavní činností je poskytování veřejných kulturních služeb a provádění souvisejících činností, které jsou neziskové a slouží veřejnému zájmu. Veřejná kulturní instituce může mimo hlavní činnosti, za podmínek stanovených tímto zákonem, vykonávat i činnost doplňkovou, která nesmí ohrožovat nebo omezovat činnost hlavní a nesmí být hrazena z prostředků získaných od zřizovatele nebo z jiných veřejných zdrojů.

(2) Účelem veřejné kulturní instituce je zajištění kulturních cílů, kulturního života, přispění k udržení co nejvyšší umělecké kvality, případně i posílení významu české kultury v rámci mezinárodního kulturního dění. Konkrétní cíle činnosti veřejné kulturní instituce stanoví zřizovací listina.

(3) Veřejná kulturní instituce hospodáří s vlastním majetkem, a to s majetkem zřizovatelem vloženým a majetkem nabytým vlastní činností, a hospodáří s péčí řádného hospodáře s majetkem svěřeným zřizovatelem, popřípadě s jiným svěřeným majetkem.

(4) Název organizace musí obsahovat označení „veřejná kulturní instituce“ nebo jeho zkratku „VKI“, resp. „v.k.i.“. Jiné osoby nesmějí ve svém názvu, obchodní firmě, dodatku nebo označení používat označení „veřejná kulturní instituce“ nebo „VKI“, resp. „v.k.i.“.

HLAVA II ZŘÍZENÍ A VZNIK VEŘEJNÉ KULTURNÍ INSTITUCE

§ 3

Zřízení veřejné kulturní instituce

(1) Zřizovatelem veřejné kulturní instituce může být Česká republika nebo územní samosprávný celek nebo, umožňuje-li to zřizovací listina takové veřejné kulturní instituce, jiná veřejná kulturní instituce (dále jen „zřizovatel“).

(2) Veřejnou kulturní instituci může zřídit společně i několik zřizovatelů.

(3) Veřejná kulturní instituce se zřizuje zřizovací listinou vyhotovenou ve formě notářského zápisu. Pokud je zřizovatelů více, zřizuje se veřejná kulturní instituce zřizovací smlouvou podepsanou všemi zřizovateli a vyhotovenou ve formě notářského zápisu.

(4) Zřizovací listina nebo zřizovací smlouva veřejné kulturní instituce (dále jen „zřizovací listina“) musí obsahovat alespoň:

- a) název a sídlo veřejné kulturní instituce,
- b) název, sídlo a identifikační číslo, bylo-li přiděleno, každého ze zřizovatelů,
- c) účel, ke kterému se veřejná kulturní instituce zřizuje, předmět hlavní a doplňkové činnosti,
- d) dobu, na kterou se veřejná kulturní instituce zřizuje, pokud není doba trvání uvedena, má se za to, že je zřízena na dobu neurčitou,
- e) zřizuje-li veřejnou kulturní instituci více zřizovatelů, způsob přijímání rozhodnutí v působnosti zřizovatele, případně způsob hlasování či jednání, a kvórum potřebné pro přijetí rozhodnutí v působnosti zřizovatele,
- f) identifikaci osoby nebo osob s obdobným účelem nebo činností jako je účel či hlavní činnost veřejné kulturní instituce, případně s kvalifikací v oboru souvisejícím s hlavní činností veřejné kulturní instituce, které budou mít právo nominovat kandidáty pro jmenování do správní rady dle tohoto zákona (dále jen „osoba s nominačním právem“),
- g) počet členů správní rady a z toho počet členů jmenovaných z kandidátů nominovaných osobou nebo osobami s nominačním právem,
- h) počet členů dozorčí rady a délku jejich funkčního období;
- i) pravidla pro výběr kandidátů navrhovaných do funkce člena správní rady, případně dozorčí rady,
- j) pravidla odměňování členů správní a dozorčí rady,
- k) pravidla výběrového řízení pro jmenování ředitele, délku jeho funkčního období a případně bližší vymezení jeho práv a povinností,
- l) jméno, datum narození a bydliště osoby pověřené zřizovatelem vykonáváním působnosti ředitele do doby jmenování prvního ředitele,
- m) vymezení majetku, který zřizovatel nebo zřizovatelé vkládají do veřejné kulturní instituce,
- n) vymezení majetku, který zřizovatel nebo zřizovatelé svěřují veřejné kulturní instituci,
- o) způsob financování provozu veřejné kulturní instituce, přičemž zřizovací listina stanoví alespoň základní parametry financování poskytovaného veřejné kulturní instituci, kde základními parametry jsou minimálně objem a časové období financování,
- p) výši a způsob tvorby rezervního fondu, případně i jiných fondů,
- q) vypořádání práv, povinností a závazků po ukončení činnosti,
- r) způsob zveřejňování výroční zprávy o činnosti a hospodaření veřejné kulturní instituce, a

s) zda může veřejná kulturní instituce zřizovat nebo spoluzřizovat jiné veřejné kulturní instituce či organizační složky, případně za jakých podmínek.

(5) Nestanoví-li tento zákon jinak, může být zřizovací listina měněna pouze dohodou všech zřizovatelů ve formě požadované pro uzavření zřizovací listiny, a to po projednání se správní radou.

(6) Sloučení, splnutí, rozdělení a zrušení veřejné kulturní instituce je možné pouze na základě dohody všech zřizovatelů ve formě požadované pro uzavření zřizovací listiny, a to po projednání se správní radou.

§ 4

Vznik veřejné kulturní instituce

(1) Veřejné kulturní instituce se zapisují do veřejného rejstříku veřejných kulturních institucí, který je vedený Ministerstvem kultury (dále jen rejstřík veřejných kulturních institucí nebo rejstřík). Veřejná kulturní instituce vzniká až dnem zápisu do rejstříku.

(2) Návrh na zápis nebo změnu zápisu veřejné kulturní instituce do rejstříku veřejných kulturních institucí podává zřizovatel nebo osoba k tomu zřizovatelem písemně zmocněná, nebo ředitel v případě změny zapsaných údajů. Je-li zřizovatelů více, podávají návrh na zápis nebo změnu zápisu společně, nebo ten z nich, který byl k tomu ostatními zřizovateli písemně zmocněn. K návrhu na zápis musí být přiložena zřizovací listina, listiny obsahující skutečnosti, které mají být do rejstříku zapsány a listiny, které se zakládají do sbírky listin. Návrh na zápis veřejné kulturní instituce musí být podán do 90 dnů ode dne jejího zřízení. Návrh na zápis zapisovaných údajů musí být podán bez zbytečného odkladu po vzniku rozhodné skutečnosti.

(3) Do rejstříku veřejných kulturních institucí se zapisují tyto údaje:

- a) název, sídlo a identifikační číslo¹ veřejné kulturní instituce,
- b) den vzniku veřejné kulturní instituce,
- c) druhy hlavní a doplňkové činnosti,
- d) dobu, na kterou se veřejná kulturní instituce zřizuje, pokud není doba trvání uvedena, má se za to, že je zřízena na dobu neurčitou,
- e) název, sídlo a identifikační číslo zřizovatele nebo zřizovatelů,
- f) jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu osoby pověřené zřizovatelem vykonáváním působnosti ředitele do doby jmenování prvního ředitele, den zahájení a ukončení výkonu jeho funkce,
- g) jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu ředitele, den zahájení a ukončení výkonu jeho funkce,
- h) jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu členů správní rady, den zahájení a ukončení výkonu jejich funkce,
- i) jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu členů dozorčí rady, den zahájení a ukončení výkonu jejich funkce,
- j) počet členů dozorčí a správní rady,
- k) názvy a sídla organizačních složek, jsou-li ve veřejné kulturní instituci vytvořeny, a v takovém případě i jména, příjmení, data narození a místa trvalého pobytu vedoucích organizačních složek, den zahájení a ukončení výkonu jejich funkce,
- l) den a právní důvod zrušení veřejné kulturní instituce,
- m) den zániku veřejné kulturní instituce,
- n) změna nebo zánik zapsaných skutečností,

¹ Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě.

o) den, ke kterému byl zápis proveden.

(4) Sběrka listin obsahuje:

- a) zřizovací listinu a její pozdější změny, po každé změně zřizovací listiny musí být uloženo také její platné úplné znění,
- b) účetní závěrku a výroční zprávu v rozsahu § 25 tohoto zákona,
- c) rozhodnutí o jmenování, odvolání nebo doklad o jiném ukončení funkce ředitele, vedoucích organizačních složek a osob, které jsou členy správní a dozorčí rady,
- d) podpisový vzor ředitele a osoby pověřené zřizovatelem vykonáváním působnosti ředitele do doby jmenování prvního ředitele,
- e) podpisové vzory vedoucích organizačních složek,
- f) podpisový vzor předsedy správní a dozorčí rady,
- g) rozhodnutí soudu vydaná podle insolvenčního zákona,
- h) další listiny, o kterých tak stanoví právní předpis.

(5) Bližší pravidla vedení rejstříku veřejných kulturních institucí stanoví Ministerstvo kultury prováděcím právním předpisem.

§ 5

Jednání za veřejnou kulturní instituci před zápisem do rejstříku

(1) Za veřejnou kulturní instituci jedná do jejího vzniku její zřizovatel. Je-li zřizovatelů více, jednají společně, nebo ten z nich, který byl k tomu ostatními zřizovateli písemně zmocněn. Z takového jednání je oprávněn a zavázán zřizovatel sám, je-li jich více, jsou oprávněni a zavázáni společně a nerozdílně.

(2) Závazky vzniklé podle odstavce 1 přecházejí na veřejnou kulturní instituci okamžikem jejího vzniku.

HLAVA III

ZRUŠENÍ A ZÁNİK VEŘEJNÉ KULTURNÍ INSTITUCE

§ 6

Zrušení veřejné kulturní instituce

(1) Veřejná kulturní instituce se zrušuje:

- a) rozhodnutím zřizovatele nebo dohodou všech zřizovatelů o zrušení veřejné kulturní instituce, a to dnem uvedeným v takové dohodě, jinak dnem, kdy byla tato dohoda uzavřena,
- b) rozhodnutím zřizovatele nebo dohodou všech zřizovatelů o sloučení, splynutí či rozdělení veřejné kulturní instituce, případně smlouvou zřizovatelů o sloučení, splynutí či rozdělení, a to dnem uvedeným v takové dohodě či smlouvě, jinak dnem, kdy byla tato dohoda či smlouva uzavřena; to platí v případě, že v procesu sloučení, splynutí či rozdělení dochází k zániku předmětné veřejné kulturní instituce,
- c) uplynutím doby, na kterou byla zřízena,
- d) dosažením účelu, pro který byla zřízena,
- e) zamítnutím insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku veřejné kulturní instituce nebo zrušením konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo zrušením konkursu z důvodu, že majetek veřejné kulturní instituce je zcela nepostačující, nebo
- f) rozhodnutím soudu.

(2) V případě, že veřejná kulturní instituce zaniká s právním nástupcem, dohoda o takovém zániku může stanovit, že majetek, pohledávky a závazky zrušené veřejné kulturní

instituce, včetně práv a povinností pracovněprávních vztahů, které nepřejdou na nástupnickou veřejnou kulturní instituci, přecházejí na zřizovatele, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak.

(3) V případě, že veřejná kulturní instituce zaniká bez právního nástupce, chráněný majetek ve smyslu § 26 odst. 5 zrušené veřejné kulturní instituce přechází zpět na zřizovatele, který ho do veřejné kulturní instituce vložil. To neplatí pro převod chráněného majetku na třetí osobu, pokud k tomu udělí souhlas zřizovatel, který ho do veřejné kulturní instituce vložil.

§ 7

Sloučení, splynutí a rozdělení veřejné kulturní instituce

(1) Veřejná kulturní instituce se může sloučit nebo splynout jen s jinou veřejnou kulturní institucí nebo rozdělit na více veřejných kulturních institucí.

(2) Sloučením dochází k zániku jedné nebo více veřejných kulturních institucí, čemuž předchází jejich zrušení bez likvidace. Majetek, pohledávky a závazky zanikající veřejné kulturní instituce, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů, přecházejí na nástupnickou veřejnou kulturní instituci zúčastněnou na sloučení.

(3) O sloučení rozhodne zřizovatel po předchozím projednání sloučení se správní a dozorčí radou každé veřejné kulturní instituce zúčastněné na sloučení. Rozhodnutí o sloučení musí obsahovat název, sídlo a identifikační číslo zanikající a nástupnické veřejné kulturní instituce. Zřizovatel současně změní zřizovací listinu nástupnické veřejné kulturní instituce. Jsou-li slučované veřejné kulturní instituce zřízené různými zřizovateli, nahrazuje rozhodnutí o sloučení smlouva zřizovatelů o sloučení, která musí dále určit, který ze zřizovatelů bude dále vykonávat práva a povinnosti zřizovatele ve vztahu k nástupnické veřejné kulturní instituci. Tento zřizovatel změní zřizovací listinu nástupnické veřejné kulturní instituce. To platí obdobně, vykonávají-li práva zřizovatele různé organizační složky státu.

(4) Splynutím dochází k zániku dvou nebo více veřejných kulturních institucí, jemuž předchází jejich zrušení bez likvidace. Majetek, pohledávky a závazky zanikající veřejné kulturní instituce, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů, přecházejí na nově vzniklou veřejnou kulturní instituci.

(5) O splynutí rozhodne zřizovatel po předchozím projednání splynutí se správní a dozorčí radou každé veřejné kulturní instituce zúčastněné na splynutí. Rozhodnutí o splynutí musí obsahovat název, sídlo a identifikační číslo zanikajících veřejných kulturních institucí. Zřizovatel současně vydá zřizovací listinu nově vzniklé veřejné kulturní instituce. Jsou-li zanikající veřejné kulturní instituce zřízené různými zřizovateli, nahrazuje rozhodnutí o splynutí smlouva zřizovatelů o splynutí, která musí dále určit, který ze zřizovatelů bude dále vykonávat práva a povinnosti zřizovatele ve vztahu k nově vznikající veřejné kulturní instituci. Tento zřizovatel pak vydá zřizovací listinu nově vznikající veřejné kulturní instituce. To platí obdobně, vykonávají-li práva zřizovatele různé organizační složky státu.

(6) Rozdělením veřejné kulturní instituce dochází k jejímu zániku. Majetek, pohledávky a závazky zanikající veřejné kulturní instituce, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů, přecházejí na nově vzniklé veřejné kulturní instituce v rozsahu uvedeném v rozhodnutí o rozdělení. Ze závazků, které nejsou uvedeny v rozhodnutí o rozdělení, jsou nástupnické veřejné kulturní instituce zavázány společně a nerozdílně.

(7) O rozdělení rozhodne zřizovatel po předchozím projednání rozdělení se správní a dozorčí radou rozdělované veřejné kulturní instituce. Rozhodnutí o rozdělení musí obsahovat název, sídlo a identifikační číslo zanikající veřejné kulturní instituce; v rozhodnutí musí být dále stanoveno, v jakém rozsahu přechází majetek, pohledávky a závazky, včetně

práv a povinností z pracovněprávních vztahů, ze zanikající veřejné kulturní instituce na nástupnické veřejné kulturní instituce. Zřizovatel současně vydá zřizovací listiny nástupnických veřejných kulturních institucí.

(8) Právní účinky sloučení, splynutí a rozdělení veřejné kulturní instituce nastávají ke dni zápisu těchto skutečností do rejstříku.

§ 8

Zrušení veřejné kulturní instituce s likvidací

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se při zrušení veřejné kulturní instituce s likvidací ustanovení zvláštního právního předpisu o likvidaci právnických osob.²

(2) Likvidační zůstatek přejde dnem výmazu z rejstříku na zřizovatele. Zřizovatel nese úhradu nákladů likvidace včetně úhrady nákladů na odměnu likvidátora.

(3) O zrušení veřejné kulturní instituce a o jejím vstupu do likvidace může rozhodnout krajský soud, v jehož obvodu má veřejná kulturní instituce sídlo (dále jen "soud") na návrh kteréhokoliv ze zřizovatelů, jestliže

- a) nebyly ustaveny všechny orgány veřejné kulturní instituce po dobu delší než 6 měsíců,
- b) v některém z orgánů veřejné kulturní instituce zaniklo před více než 6 měsíci členství osoby vykonávající funkci tohoto orgánu nebo jeho člena, aniž by došlo k novému jmenování nebo zvolení daného orgánu nebo člena daného orgánu,
- c) v posledních 12 měsících existence veřejné kulturní instituce se nekonalo ani jedno zasedání správní rady veřejné kulturní instituce,
- d) veřejná kulturní instituce neprovádí hlavní činnost uvedenou ve zřizovací listině po dobu delší než 6 měsíců,
- e) veřejná kulturní instituce provozuje doplňkovou činnost v rozporu s § 2 odst. 1 nebo provozováním doplňkové činnosti došlo v období 6 měsíců opakovaně k ohrožení kvality a rozsahu hlavní činnosti, k jejímuž provádění byla veřejná kulturní instituce zřízena,
- f) veřejná kulturní instituce užívá příjmů ze své činnosti nebo ze svého majetku v rozporu s tímto zákonem,
- g) veřejná kulturní instituce, která změnila právní formu z právnické osoby soukromého práva dle § 41, se ve lhůtě tam uvedené nepřizpůsobila plně tomuto zákonu.

(4) Soud může rozhodnout o zrušení veřejné kulturní instituce a o jejím vstupu do likvidace i bez návrhu, je-li takový postup v zájmu ochrany práv nebo právem chráněných zájmů třetích osob a není-li zjednána náprava při neshodě mezi skutečným právním stavem a stavem zápisů v rejstříku po výzvě Ministerstva kultury a ve lhůtě jím stanovené.

(5) Soud stanoví lhůtu k odstranění důvodu, pro který bylo zrušení veřejné kulturní instituce navrženo, je-li odstranění tohoto důvodu možné.

(6) Účastníkem řízení je veřejná kulturní instituce a její zřizovatel.

§ 9

Zánik veřejné kulturní instituce

Veřejná kulturní instituce zaniká dnem jejího výmazu z rejstříku.

---

² Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 187 – 209.

§ 10

Úpadek veřejné kulturní instituce

(1) Jestliže se veřejná kulturní instituce dostane do úpadku podle zvláštního zákona³, musí ředitel o takové skutečnosti neprodleně informovat správní radu, dozorčí radu a zřizovatele, a správní rada dozorčí radu a zřizovatele, pokud tak neučiní ředitel.

(2) Veřejná kulturní instituce je povinna podat insolvenční návrh podle zvláštního zákona do třiceti dnů ode dne, kdy se dozvěděla o úpadku, jestliže v této době zřizovatel neuhradí závazky veřejné kulturní instituce, které vedou k úpadku, nebo neposkytne veřejné kulturní instituci dodatečné financování. Vyjádří-li se zřizovatel, že tak neučiní, je veřejná kulturní instituce povinna podat insolvenční návrh neprodleně.

(3) Jestliže v souvislosti s úpadkem veřejné kulturní instituce byl podán insolvenční návrh třetí osobou, informuje o tom insolvenční soud zřizovatele a rozhodnutí o úpadku vydá nejdříve za třicet dní ode dne zahájení insolvenčního řízení. V této době je zřizovatel oprávněn uhradit závazky veřejné kulturní instituce anebo poskytnout ji dodatečné financování a odvrátit tak její úpadek.

(4) Jestliže zřizovatel odvrátí úpadek veřejné kulturní instituce ve smyslu odstavce 3, insolvenční soud insolvenční návrh zamítne. Vyjádří-li se zřizovatel, že závazky veřejné kulturní instituce neuhradí, soud může vydat rozhodnutí o úpadku před uplynutím lhůty dle odstavce 3.

HLAVA IV PŮSOBNOST ZŘIZOVATELE

§ 11

(1) Zřizovatel:

- a) jmenuje a odvolává členy správní rady,
- b) jmenuje a odvolává členy dozorčí rady,
- c) pověřuje jím vybranou osobu vykonáváním působnosti ředitele veřejné kulturní instituce do doby jmenování jejího prvního ředitele a ruší toto pověření,
- d) rozhoduje o vydání předchozího souhlasu k právnímu jednání podle § 26 odst. 5,
- e) rozhoduje o vydání předchozího souhlasu k investici do svěřeného majetku podle § 28 odst. 5,
- f) rozhoduje o zrušení veřejné kulturní instituce dle § 6 a sloučení, splynutí a rozdělení veřejné kulturní instituce dle § 7.

(2) Zřizovatel rozhodne o vydání předchozího souhlasu podle § 26 odst. 5 a § 28 odst. 5 zpravidla do 30 dnů, nejdéle však do 90 dnů ode dne, kdy byl o tento souhlas požádán.

(3) Zřizovatel finančně zajišťuje činnost veřejné kulturní instituce minimálně v souladu s objemem financování uvedeným ve zřizovací listině, v předem stanovené výši na základě smluvního vztahu na opakující se, minimálně čtyřleté období. Rok před uplynutím období financování uzavře zřizovatel další smlouvu na další období.

HLAVA V ORGÁNY VEŘEJNÉ KULTURNÍ INSTITUCE

---

³ Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení.

Ředitel

§ 12

(1) Ředitel je statutárním orgánem veřejné kulturní instituce, jenž řídí její činnost a jedná jejím jménem.

(2) Ředitel vykonává zejména činnosti určené tímto zákonem nebo zřizovací listinou a dále rozhoduje o všech záležitostech veřejné kulturní instituce, pokud nejsou tímto zákonem nebo zřizovací listinou vyhrazeny do působnosti jiného orgánu nebo zřizovatele.

(3) Ředitelem může být jmenována pouze fyzická osoba, která dosáhla věku 21 let, která je plně svéprávná, bezúhonná ve smyslu zákona o živnostenském podnikání a u níž nenastala skutečnost, jež je překážkou provozování živnosti podle zákona o živnostenském podnikání.

(4) Osoba, která podmínky uvedené v odstavci 3 nesplňuje nebo na jejíž straně je dána překážka výkonu funkce, se ředitelem nestane, i když o tom rozhodl příslušný orgán.

(5) Přestane-li ředitel splňovat podmínky pro výkon funkce, stanovené tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem, jeho funkce tím zaniká, nestanoví-li tento zákon jinak. Tím nejsou dotčena práva třetích osob nabytá v dobré víře.

(6) Ředitel nemůže být členem správní ani dozorčí rady.

(7) Ředitele jmenuje a odvolává správní rada. Ředitel je do funkce jmenován správní radou na základě výběrového řízení, jehož pravidla jsou součástí zřizovací listiny. Správní rada může jmenovat ředitele opakovaně a v naléhavých případech jmenovat ředitele i bez výběrového řízení na dobu nezbytně nutnou do ukončení řádného výběrového řízení podle zřizovací listiny.

(8) Funkční období ředitele je nejméně 4 roky.

(9) Ředitel je oprávněn účastnit se jednání správní a dozorčí rady.

(10) Ředitel vykonává funkci ve smluvním poměru. Ředitel nemůže být s veřejnou kulturní institucí v pracovním poměru na výkon práce překrývající se s náplní jeho činnosti dle tohoto zákona.

(11) Stanovení odměny ředitele včetně odstupného musí být schváleno správní radou. Není-li odměna schválena správní radou nebo není-li sjednána, nenáleží řediteli za výkon funkce žádná odměna.

(12) Právní jednání za veřejnou kulturní instituci vůči řediteli činí správní rada, není-li ve zřizovací listině určeno jinak.

(13) Ředitel jedná za veřejnou kulturní instituci i ve věcech spadajících do působnosti zřizovatele vůči jí zřízeným veřejným kulturním institucím nebo organizačním složkám.

(14) Ředitel podává návrhy na změny zápisu do rejstříku veřejných kulturních institucí.

(15) Na odpovědnost ředitele při výkonu jeho funkce se obdobně použijí ustanovení zákonů vztahující se na jednatele společnosti s ručením omezeným⁴. Na jeho další práva a povinnosti se tato ustanovení použijí přiměřeně, vyžaduje-li to povaha věci.

Správní rada

---

⁴ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).
Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

§ 13

- (1) Správní rada:
- a) odpovídá zřizovateli za zachování účelu, k němuž byla veřejná kulturní instituce zřízena a za řádné hospodaření s majetkem,
  - b) jmenuje a odvolává ředitele, uzavírá s ním za veřejnou kulturní instituci smlouvu o výkonu funkce a schvaluje jeho odměnu včetně odstupného,
  - c) schvaluje organizační uspořádání veřejné kulturní instituce včetně vytváření organizačních složek a vydává interní předpisy,
  - d) schvaluje způsob odměňování zaměstnanců veřejné kulturní instituce,
  - e) schvaluje bližší vymezení předmětu činnosti veřejné kulturní instituce,
  - f) projednává víceletý a každoroční plán úkolů veřejné kulturní instituce,
  - g) schvaluje rozpočet veřejné kulturní instituce,
  - h) informuje zřizovatele a dozorčí radu o úpadku veřejné kulturní instituce,
  - i) rozhoduje o předchozím souhlasu podle § 27 odst. 2 tohoto zákona,
  - j) schvaluje výroční zprávu o činnosti, a
  - k) schvaluje řádnou i mimořádnou účetní závěrku.

(2) Správní rada má minimálně 3 a maximálně 9 členů, přičemž počet členů musí být dělitelný třemi. Nestanoví-li zřizovací listina jinak, je počet členů správní rady 3 a z toho je jeden jmenován z kandidátů nominovaných osobou s nominačním právem.

(3) Členům správní rady náleží odměna, která je součástí rozpočtu dané veřejné kulturní instituce.

(4) Členem správní rady může být pouze fyzická osoba, která dosáhla věku 21 let, je plně svéprávná, bezúhonná ve smyslu zákona o živnostenském podnikání a u níž nenastala skutečnost, jež je překážkou provozování živnosti podle zákona o živnostenském podnikání.

(5) Osoba, která nesplňuje podmínky stanovené pro výkon funkce nebo na jejíž straně je dána překážka výkonu funkce, se členem správní rady nestane, i když o tom rozhodl zřizovatel.

(6) Přestane-li člen správní rady splňovat podmínky stanovené pro výkon funkce tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem, jeho funkce tím zaniká, nestanoví-li tento zákon jinak. Tím nejsou dotčena práva třetích osob nabytá v dobré víře.

(7) Členství ve správní radě veřejné kulturní instituce není slučitelné s členstvím v dozorčí radě ani funkcí ředitele v téže veřejné kulturní instituci.

(8) Na odpovědnost členů správní rady při výkonu jejich funkce se obdobně použijí ustanovení zákonů vztahující se na členy správní rady akciové společnosti.⁵

§ 14

(1) Členové správní rady volí ze svého středu předsedu, který svolává a řídí jednání správní rady podle potřeby, minimálně však dvakrát ročně.

(2) Nestanoví-li zřizovací listina jinak, je správní rada usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina jejích členů a k rozhodnutí je třeba souhlasu většiny přítomných členů.

(3) O průběhu zasedání správní rady a o jejích rozhodnutích se pořizují zápisy podepsané předsedou správní rady a zapisovatelem. V zápisu jednání správní rady musí být jmenovitě uvedeno, jak členové správní rady hlasovali u jednotlivých usnesení.

---

⁵ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).
Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

§ 15

(1) Členy správní rady jmenuje zřizovatel, přičemž minimálně jednu třetinu členů jmenuje výběrem z listiny kandidátů připravené osobou nebo osobami s nominačním právem. Zřizovatel se nemusí řídit listinou kandidátů, pokud mu nebude doručena nejméně 14 dnů přede dnem jeho rozhodování o jmenování předmětných členů správní rady. Zřizovatel musí plánovaný den rozhodování zřizovatele o jmenování předmětných členů správní rady písemně oznámit osobě nebo osobám s nominačním právem nejméně 30 dnů předem.

(2) Funkční období člena správní rady je 6 let. Každé dva roky se obměňuje jedna třetina správní rady. Délka funkčního období jednotlivých třetin v prvních funkčních obdobích se určí losem. Délka funkčního období musí být pro všechny členy správní rady stejná, to neplatí pro první funkční období.

(3) Členství v správní radě zaniká:

- a) uplynutím funkčního období,
- b) úmrtím,
- c) odstoupením,
- d) nezpůsobilostí k výkonu funkce, nebo
- e) odvoláním.

(4) Zřizovatel je oprávněn odvolat členy správní rady bez uvedení důvodu, avšak pouze v případě odvolání všech členů současně.

(5) Zřizovatel odvolá člena správní rady, porušil-li zvláště závažným způsobem své povinnosti, nebo je-li pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin, případně pro nedbalostní trestný čin, za který je mu uložený nepodmíněný trest odnětí svobody, nebo neúčastní-li se zasedání rady déle než rok.

(6) Na místa členů správní rady, která byla uvolněna z jiného důvodu, než je uplynutí funkčního období, jmenuje zřizovatel nejpozději do 60 dnů od uvolnění nové členy podle pravidel uvedených v tomto zákoně a ve zřizovací listině.

Dozorčí rada

§ 16

(1) Dozorčí rada je kontrolním orgánem veřejné kulturní instituce.

(2) Dozorčí radu zřizuje povinně veřejná kulturní instituce, do které byl vložen nebo jí svěřen majetek státu nebo územního samosprávného celku. Takovým majetkem se rozumí i majetek vložený nebo svěřený zřizující veřejnou kulturní institucí, pokud byl původně vložen nebo svěřen veřejné kulturní instituci státem nebo územním samosprávným celkem. Není-li dozorčí rada zřízena, vykonává její působnost v přiměřeném rozsahu správní rada.

§ 17

(1) Dozorčí rada je nejméně tříčlenná; nestanoví-li zřizovací listina jinak, má 3 členy. Členové dozorčí rady volí ze svého středu předsedu, který svolává a řídí jednání dozorčí rady.

(2) Nestanoví-li zřizovací listina jinak, je dozorčí rada usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina jejích členů a k rozhodnutí je třeba souhlasu většiny přítomných členů.

(3) O průběhu zasedání dozorčí rady a o jejích rozhodnutích se pořizují zápisy podepsané předsedou dozorčí rady a zapisovatelem. V zápisu jednání dozorčí rady musí být jmenovitě uvedeno, jak členové dozorčí rady hlasovali u jednotlivých usnesení.

(4) Členy dozorčí rady jmenuje a odvolává zřizovatel.

(5) Členem dozorčí rady může být pouze fyzická osoba, která dosáhla věku 21 let, je plně svéprávná, bezúhonná ve smyslu zákona o živnostenském podnikání a u níž nenastala skutečnost, jež je překážkou provozování živnosti podle zákona o živnostenském podnikání.

(6) Osoba, která uvedené podmínky nesplňuje nebo na jejíž straně je dána překážka výkonu funkce, se členem dozorčí rady nestane, i když o tom zřizovatel rozhodl.

(7) Přestane-li člen dozorčí rady splňovat podmínky stanovené pro výkon funkce tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem, jeho funkce tím zaniká. Tím nejsou dotčena práva třetích osob nabytá v dobré víře.

(8) Funkční období členů dozorčí rady je 4 roky.

(9) Členství v dozorčí radě veřejné kulturní instituce není slučitelné s členstvím ve správní radě ani funkcí ředitele v téže veřejné kulturní instituci.

§ 18

(1) Dozorčí rada

- a) dohlíží na činnost ředitele a správní rady a provádění činnosti veřejné kulturní instituce, taktéž dohlíží na činnost organizačních složek a jejich vedoucích, jsou-li zřízeny,
- b) dohlíží na hospodárné nakládání s majetkem veřejné kulturní instituce, plnění rozpočtu a efektivitu hospodaření,
- c) rozhoduje o předchozím souhlasu podle § 27 odst. 2 tohoto zákona,
- d) rozhoduje o udělení předchozího souhlasu zřizovateli pro investici do svěřeného majetku podle § 28 odst. 5 tohoto zákona,
- e) nahlíží do obchodních a účetních knih, jiných dokladů a účetních závěrek a kontroluje tam obsažené údaje,
- f) přezkoumává účetní závěrku, výroční zprávu, návrh na rozdělení kladného výsledku hospodaření nebo na úhradu ztráty veřejné kulturní instituce a předkládá své závěry zřizovateli,
- g) nejméně pololetně podává zprávu o své činnosti zřizovateli,
- h) vykonává jiné kontrolní činnosti, které jí svěřuje zřizovací listina.

(2) Nestanoví-li zřizovací listina jinak, dozorčí rada dává předchozí souhlas k právním jednáním, kterými veřejná kulturní instituce:

- a) nabývá, zcizuje nebo zatěžuje nemovitou věc, nebo
- b) nabývá nebo zcizuje movitou věc, právo nebo jinou majetkovou hodnotu nebo k ní zřizuje věcné břemeno nebo předkupní právo, pokud je její cena vyšší než hodnota veřejné zakázky malého rozsahu podle zákona upravujícího veřejné zakázky.⁶

Zřizovací listina může vyhradit i další majetkoprávní jednání vyžadující souhlas dozorčí rady. Nedostatek souhlasu dozorčí rady podle tohoto odstavce nemá účinky navenek veřejné kulturní instituce.

(3) Dozorčí rada je dále oprávněna:

- a) svolat mimořádné jednání správní rady, jestliže to vyžadují zájmy veřejné kulturní instituce,
- b) podávat správní radě návrh na odvolání ředitele z důvodu zvlášť závažného porušení povinností, a

⁶ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

c) podat žalobu na náhrady újmy, kterou způsobil ředitel nebo člen správní rady veřejné kulturní instituci porušením svých povinností.

(4) Členové dozorčí rady mají právo účastnit se jednání správní rady; musí jim být uděleno slovo, pokud o ně požádají.

(5) Dozorčí rada je povinna bezodkladně upozornit správní radu a zřizovatele na porušení zákonů nebo zřizovací listiny, na nevhodné postupy, popřípadě na další nedostatky v činnosti veřejné kulturní instituce.

(6) Na odpovědnost členů dozorčí rady při výkonu jejich funkce se obdobně použijí ustanovení zákonů vztahujících se na členy dozorčí rady společnosti s ručením omezeným.⁷ Na jejich další práva a povinnosti se tato ustanovení použijí přiměřeně, vyžaduje-li to povaha věci.

§ 19

Zákaz konkurence

(1) Pokud ze zřizovací listiny nevyplývají další omezení, ředitel, vedoucí organizační složky, člen správní rady a člen dozorčí rady nesmí:

- a) vykonávat podnikatelskou nebo jinou činnost shodnou nebo související s činnostmi veřejné kulturní instituce ani vstupovat s veřejnou kulturní institucí do vztahů obchodní povahy (za takový vztah se nepovažuje pracovníprávní poměr ani právní vztah dle autorského zákona) ani zprostředkovávat obchody veřejné kulturní instituce pro jiného,
- b) zprostředkovávat nebo obstarávat pro jiné osoby podnikatelskou činnost související s činnostmi veřejné kulturní instituce,
- c) vykonávat činnost jako statutární orgán nebo člen statutárního nebo jiného orgánu jiné právnické osoby se stejnou nebo s obdobnou činností bez souhlasu toho, který ho do funkce jmenoval.

(2) V případě, že dojde k porušení ustanovení v odstavci 1, je osoba, která tento zákaz porušila, povinna vydat prospěch z činnosti při které porušila zákaz konkurence veřejné kulturní instituci, anebo převést tomu odpovídající práva na veřejnou kulturní instituci.

(3) Práva veřejné kulturní instituce podle odstavce 2 zanikají, nebyla-li uplatněna u odpovědné osoby do 12 měsíců ode dne, kde se veřejná kulturní instituce o této skutečnosti dozvěděla, nejpozději však uplynutím 3 let od jejich vzniku. Tím není dotčeno právo na náhradu škody.

HLAVA VI

HOSPODAŘENÍ VEŘEJNÉ KULTURNÍ INSTITUCE

§ 20

(1) Veřejná kulturní instituce hospodaří se svěřeným majetkem a s vlastním majetkem. Vlastní majetek veřejné kulturní instituce tvoří zejména:

- a) peněžní prostředky a jiný majetek získaný z hlavní a doplňkové činnosti,
- b) peněžní prostředky a jiný majetek vložený zřizovatelem nebo získaný od zřizovatele,

---

⁷ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).
Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

- c) prostředky rezervního fondu veřejné kulturní instituce, případně i jiných zřízených fondů,
- d) dary od fyzických a právnických osob,
- e) peněžní prostředky poskytnuté z Národního fondu, státních fondů a ze zahraničí, a
- f) jiné peněžní prostředky podle § 21 odst. 3 tohoto zákona.

(2) Veřejná kulturní instituce používá majetek, se kterým hospodaří, k hlavní činnosti. Veřejná kulturní instituce je oprávněna vedle hlavní činnosti, ke které byla zřízena, vykonávat i doplňkové činnosti navazující na hlavní činnosti. Doplňkovou činností nesmí být ohrožena kvalita, rozsah a dostupnost hlavní činnosti.

(3) Kladný výsledek hospodaření veřejné kulturní instituce vytvořený z hlavní nebo doplňkové činnosti musí být použit na financování hlavní činnosti. V rozsahu, v jakém nebude použit na financování hlavní činnosti v bezprostředně nadcházejícím rozpočtovém období, musí být převeden do rezervního fondu, případně jiných fondů zřízených v souladu se zřizovací listinou, a použit pro financování hlavní činnosti v dalších rozpočtových obdobích.

§ 21 Rozpočet

(1) Veřejná kulturní instituce hospodaří v rámci svého rozpočtu, který musí být schválen správní radou. Rozpočet veřejné kulturní instituce musí být sestavován jako vyrovnaný.

(2) Rozpočtovým obdobím je kalendářní rok.

(3) Výnosy veřejné kulturní instituce tvoří zejména:

- a) dotace od zřizovatele na zajištění hlavní činnosti,
- b) dotace z jiných veřejných rozpočtů,
- c) výnosy z hlavní činnosti,
- d) výnosy z doplňkové činnosti,
- e) výnosy z hospodaření se svěřeným majetkem,
- f) výnosy z vlastního majetku,
- g) dary,
- h) dědictví.

(4) Náklady veřejné kulturní instituce tvoří:

- a) náklady na hlavní činnost,
- b) náklady na doplňkovou činnost,
- c) náklady na správu, údržbu svěřeného majetku a na investice do svěřeného majetku,
- d) náklady na správu, údržbu vlastního majetku a na investice do vlastního majetku.

(5) Návrh rozpočtu veřejné kulturní instituce a jeho změny schvaluje správní rada zpravidla před začátkem příslušného rozpočtového období.

(6) Nemá-li veřejná kulturní instituce před začátkem rozpočtového období schválený rozpočet na příští rok, řídí se finanční hospodaření veřejné kulturní instituce rozpočtem schváleným na předchozí rozpočtové období.

(7) Veřejná kulturní instituce je plátcem DPH.

§ 22

Rezervní fond a další fondy

(1) Veřejná kulturní instituce vytváří rezervní fond ve výši uvedené ve zřizovací listině. Veřejná kulturní instituce vytváří též jiné fondy vyžadované právním předpisem nebo zřizovací listinou, ve výši a s použitím dle právních předpisů nebo zřizovací listiny.

(2) Zdrojem rezervního fondu je přiděl finančních prostředků z výsledku hospodaření z hlavní činnosti a doplňkové činnosti běžného účetního období. Zdrojem rezervního fondu mohou být též peněžní dary.

(3) Veřejná kulturní instituce může použít prostředky z rezervního fondu:

- a) k úhradě ztráty,
- b) k úhradě sankcí uložených orgány veřejné správy,
- c) ke krytí dočasného nedostatku finančních prostředků,
- d) k úhradě nákladů hlavní činnosti nezajištěných výnosy,
- e) k úhradě investičních nákladů, nebo
- f) v jiných případech stanovených zřizovací listinou.

§ 23

Účetnictví a výroční zpráva

(1) Veřejná kulturní instituce ve svém účetnictví odděluje náklady a výnosy spojené s hlavní činností a náklady a výnosy spojené s doplňkovou činností. Náklady a výnosy spojené se správou veřejné kulturní instituce jsou součástí nákladů a výnosů spojených s hlavní činností.

(2) Veřejná kulturní instituce ve svém účetnictví odděluje svěřený majetek a vlastní majetek.

§ 24

(1) Veřejná kulturní instituce zveřejňuje výroční zprávu nejpozději do konce pátého měsíce po skončení účetního období.

(2) Veřejná kulturní instituce je povinna uveřejnit první výroční zprávu o své činnosti a hospodaření nejpozději do 18 měsíců od svého vzniku.

(3) Výroční zprávy veřejná kulturní instituce zveřejňuje jejich uložením ve sbírce listin rejstříku veřejných kulturních institucí a zveřejněním na webových stránkách veřejné kulturní instituce.

§ 25

Výroční zpráva veřejné kulturní instituce obsahuje zejména:

- a) přehled činností vykonávaných v kalendářním roce,
- b) informace o změnách zřizovací listiny a složení orgánů veřejné kulturní instituce, k nimž došlo v průběhu roku,
- c) hodnocení hlavní a doplňkové činnosti,
- d) výroční účetní závěrku a zhodnocení základních údajů v ní obsažených,
- e) vývoj a konečný stav rezervního fondu veřejné kulturní instituce, případně dalších fondů, jsou-li zřízeny,
- f) další údaje stanovené zřizovací listinou.

HLAVA VII MAJETEK

§ 26

Majetek veřejné kulturní instituce

(1) Zřizovatel vloží do veřejné kulturní instituce majetek, převede pohledávky a popřípadě závazky potřebné k zajištění účelu, pro který je veřejná kulturní instituce zřizována. Převedený majetek, pohledávky a závazky se stávají součástí vlastního majetku veřejné kulturní instituce v souladu s odstavcem 2.

(2) Majetek, pohledávky a závazky vymezené v zřizovací listině, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů, přecházejí na veřejnou kulturní instituci dnem jejího vzniku nebo dnem zápisu změny zřizovací listiny. Vlastnická nebo jiná věcná práva k nemovitostem zapsaným ve veřejném seznamu nabude veřejná kulturní instituce zápisem těchto práv do veřejného seznamu; to platí obdobně pro další věci, k nimž se věcné právo nabývá zápisem do příslušného seznamu. Zápis do příslušného seznamu se provede na základě zřizovací listiny nebo její změny. Návrh na zápis vlastnického nebo jiného věcného práva do veřejného seznamu podá oprávněná osoba bez zbytečného odkladu po vzniku veřejné kulturní instituce nebo po zápisu změny zřizovací listiny do rejstříku.

(3) K předání a převzetí vkládaného majetku a převážených pohledávek a závazků podle odstavce 1, popřípadě listin prokazujících jejich existenci, musí dojít bez zbytečného odkladu po jejich nabytí veřejnou kulturní institucí, o jejich předání bude pořízen předávací protokol.

(4) Zřizovatel oznámí bez zbytečného odkladu svým dlužníkům a věřitelům, že jejich závazky a pohledávky převedl do veřejné kulturní instituce. Zhorší-li se vložení závazku do veřejné kulturní instituce ve smyslu odstavce 1 dobytostí odpovídající pohledávky věřitele, má věřitel právo domáhat se, aby soud rozhodl, že vložení závazku je vůči němu neúčinné. Toto právo zaniká, neuplatní-li ho věřitel do tří měsíců ode dne, kdy se o vložení dozvěděl, nejpozději však do tří let ode dne takového vložení závazku.

(5) Zřizovací listina může stanovit, že všechno nebo určitý majetek vložený do veřejné kulturní instituce nelze zcizit či zatížit (dále jen „chráněný majetek“). Chráněný majetek nemůže být dotčen ani výkonem rozhodnutí či insolvenčním řízením. Chráněný majetek musí být vymezen ve zřizovací listině. Zřizovací listina může stanovit, že chráněný majetek může být zcizen či zatížen pouze s předchozím písemným souhlasem zřizovatele.

(6) Právní jednání v rozporu s odstavcem 5 je neplatné. Této neplatnosti se může vždy domáhat i veřejná kulturní instituce, případně zřizovatel, který předmětný chráněný majetek do veřejné kulturní instituce vložil.

(7) Chráněný majetek je součástí vlastního majetku. Mluví-li tento zákon o vlastním majetku, má na mysli i chráněný majetek, není-li určeno jinak.

(8) Náklady na správu, údržbu i investice do vlastního majetku jsou náklady veřejné kulturní instituce.

§ 27

(1) Veřejná kulturní instituce nesmí ručit za závazky fyzických a právnických osob, kromě jiných veřejných kulturních institucí, jejichž je zřizovatelem nebo spoluzřizovatelem.

(2) Veřejná kulturní instituce může být členem, společníkem, zakladatelem či zřizovatelem právnické osoby anebo vložit peněžitý či nepeněžitý majetek do právnické osoby pouze se souhlasem dozorčí i správní rady, a to pouze pokud to souvisí s výkonem hlavní činnosti nebo zajišťováním potřeb veřejné kulturní instituce při výkonu hlavní činnosti.

(3) Veřejná kulturní instituce se nesmí stát společníkem veřejné obchodní společnosti nebo komplementářem komanditní společnosti.

§ 28

Majetek svěřený veřejné kulturní instituci

(1) Zřizovací listina může určit majetek, který zřizovatel svěří veřejné kulturní instituci k užívání a požívání (dále jen „svěřený majetek“). Svěřený majetek zůstává ve vlastnictví zřizovatele a nemůže být veřejnou kulturní institucí zcizen ani zatížen. Svěřeným majetkem je vždy i majetek vlastněný státem nebo územním samosprávným celkem, chráněný podle zvláštních předpisů. Právo veřejné kulturní instituce užívat a požívat svěřený majetek nemůže přejít na třetí osobu.

(2) Svěřený majetek musí být vymezen ve zřizovací listině. Nestanoví-li zřizovací listina jinak, je svěřený majetek veřejné kulturní instituci svěřen bezplatně.

(3) Ustanovení § 26 odstavec 2 a 3 se ohledně zápisu svěření majetku veřejné kulturní instituci do příslušného veřejného rejstříku a ohledně předání a převzetí svěřeného majetku veřejné kulturní instituci použijí přiměřeně.

(4) O svěřený majetek pečuje veřejná kulturní instituce jako řádný hospodář.

(5) Náklady na správu, údržbu i investice do svěřeného majetku jsou náklady veřejné kulturní instituce. Zřizovací listina může stanovit, že investice do specifického svěřeného majetku nebo investice do svěřeného majetku nad stanovený finanční objem může veřejná kulturní instituce realizovat pouze se souhlasem dozorčí rady, případně zřizovatele, který svěřený majetek veřejné kulturní instituci svěřil. Souhlas dozorčí rady ani zřizovatele není potřeba, uzavře-li veřejná kulturní instituce o investici do svěřeného majetku smlouvu s takovým zřizovatelem.

(6) Výnosy ze svěřeného majetku se stávají majetkem veřejné kulturní instituce a smí být využity veřejnou kulturní institucí pouze v souladu s tímto zákonem.

(7) Rozmnožování svěřeného majetku se považuje za rozmnožování majetku zřizovatele.

(8) Na svěřený majetek se přiměřeně použijí ustanovení o pachtu podle zvláštního zákona, nestanoví-li tento zákon jinak.

HLAVA VIII

ORGANIZAČNÍ SLOŽKY

§ 29

(1) Zřizovatel může zřizovací listinou vytvořit ve veřejné kulturní instituci organizační složky, které budou součástí veřejné kulturní instituce. V takovém případě musí stanovit ve zřizovací listině alespoň názvy těchto organizačních složek, vymezení jejich účelu a působnosti, pravidla pro výběr a jmenování vedoucích organizačních složek ředitelem a mají-li tyto organizační složky vykonávat hospodaření s majetkem vloženým nebo svěřeným veřejné kulturní instituci zřizovatelem a identifikaci tohoto majetku.

(2) Bližší pravidla fungování organizačních složek může stanovit správní rada interním předpisem.

(3) Rozpočet organizační složky je součástí rozpočtu veřejné kulturní instituce. Veřejná kulturní instituce ve svém účetnictví odděluje náklady a výnosy jednotlivých organizačních složek.

§ 30

(1) Organizační složku řídí její vedoucí, který je podřízený řediteli veřejné kulturní instituce.

(2) Vedoucí odpovídá za hospodaření organizační složky a je povinen dbát, aby organizační složka dosahovala příjmů stanovených rozpočtem a plnila určené úkoly nejhospodárnějším způsobem.

(3) Vedoucí organizační složky je oprávněn jednat navenek jménem veřejné kulturní instituce v rozsahu týkajícím se příslušné organizační složky.

(4) Vedoucím organizační složky může být jmenována pouze fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, která je plně svéprávná, bezúhonná ve smyslu zákona o živnostenském podnikání a u níž nenastala skutečnost, jež je překážkou provozování živnosti podle zákona o živnostenském podnikání. Osoba, která tyto podmínky nesplňuje, se vedoucím organizační složky nestane, i když o tom rozhodl ředitel. Přestane-li vedoucí organizační složky splňovat podmínky pro výkon funkce stanovené tímto zákonem, jeho funkce tím zaniká, nestanoví-li tento zákon jinak. Tím nejsou dotčena práva třetích osob nabytá v dobré víře.

(5) Vedoucí organizační složky nemůže být členem správní ani dozorčí rady.

(6) Vedoucího organizační složky jmenuje a odvolává ředitel.

(7) O odměně vedoucího organizační složky rozhoduje ředitel, a to na základě pravidel odměňování, jsou-li stanovena správní radou.

(8) Na odpovědnost vedoucího organizační složky při výkonu jeho funkce se obdobně použijí ustanovení zákonů vztahující se na jednatele společnosti s ručením omezeným.⁸

HLAVA IX

PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY

§ 31

(1) Na pracovní poměry uzavřené na dobu určitou mezi veřejnou kulturní institucí a jejími zaměstnanci na druhy práce, jejichž předmětem je umělecký výkon chráněný podle zvláštního předpisu,⁹ se nepoužijí ustanovení zvláštního předpisu omezující dobu trvání pracovního poměru na dobu určitou a jeho opakování.¹⁰ To nemá dopad na platnost případných odchýlných ujednání kolektivních smluv.

(2) Nestanoví-li zřizovací listina, kolektivní smlouva nebo vnitřní předpis veřejné kulturní instituce jinak, pak pro smlouvy o pracovním poměru na dobu určitou platí pro první tři období tato pravidla:

a) pracovní poměr na dobu určitou se uzavírá na dobu jednoho roku;

---

⁸ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).
Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

⁹ Zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon.

¹⁰ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, § 39 odst. 2.

- b) pracovní poměr na dobu určitou může veřejná kulturní instituce vypovědět nejpozději 6 měsíců před skončením sjednané doby určité, jinak se o stejnou dobu prodlužuje a
  - c) pracovní poměr na dobu určitou může zaměstnanec vypovědět nejpozději 6 měsíců před skončením sjednané doby určité.
- (3) Nestanoví-li zřizovací listina, kolektivní smlouva nebo vnitřní předpis veřejné kulturní instituce jinak, pak pro smlouvy o pracovním poměru na dobu určitou platí pro období následující po prvních třech obdobích tato pravidla:
- a) pracovní poměr na dobu určitou se uzavírá na dobu dvou let;
  - b) pracovní poměr na dobu určitou může veřejná kulturní instituce vypovědět nejpozději 9 měsíců před skončením sjednané doby určité, jinak se o stejnou dobu prodlužuje a
  - c) pracovní poměr na dobu určitou může zaměstnanec vypovědět nejpozději 9 měsíců před skončením sjednané doby určité.

§ 32

Na pracovněprávní vztahy zaměstnanců veřejné kulturní instituce a jejich odměňování se neuplatní ustanovení o platu podle zvláštního předpisu.¹¹ Veřejná kulturní instituce však nemůže sjednat se zaměstnancem mzdu na úrovni nižší než by zaměstnanci příslušela jako plat v případě zařazení do příslušného platového tarifu.¹²

---

¹¹ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, část šestá, hlava III.

¹² Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, § 123.

ČÁST DRUHÁ

§31

Změna zákona o daních z příjmů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 49/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 676/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 530/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 67/2007 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 482/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 289/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 304/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 348/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 119/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 353/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 192/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 44/2013 Sb., zákona č. 80/2013 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 160/2013 Sb., zákona č. 215/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 162/2014 Sb., zákona č. 247/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 84/2015 Sb., zákona č. 127/2015 Sb. a zákon č. 221/2015 Sb., se mění takto:

1. V § 17a se za odstavec 2 vkládá odstavec 3, který zní:

„(3) Veřejně prospěšným poplatníkem jsou vždy veřejné kulturní instituce zřízené podle zvláštního právního předpisu a osoby zřízené veřejnou kulturní institucí.“

ČÁST TŘETÍ

§32

Změna zákonného opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí

Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, se mění takto:

1. V § 6 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se nové písmeno c), které zní:

„c) veřejnou kulturní institucí zřízenou podle zvláštního právního předpisu, nabývá-li vlastnické právo k nemovité věci z majetku osoby, která byla zřízena touto veřejnou kulturní institucí podle zvláštního zákona, a osobou uvedenou v této větě, nabývá-li vlastnické právo k nemovité věci z majetku veřejné kulturní instituce, kterou byla tato osoba zřízena.“

2. V § 22 se slovo „nebo“ v poslední části věty nahrazuje čárkou a za slovo „soudržnosti“ se vkládají slova „ , veřejné kulturní instituce zřízené podle zvláštního zákona a osob zřízených veřejnou kulturní institucí.“

ČÁST ČTVRTÁ

§33

Změna zákona o dani z nemovitých věcí

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění zákona č. 315/1993 Sb., zákona č. 242/1994 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 65/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 576/2002 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 1/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 212/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 23/2015 Sb. a zákona 84/2015 Sb., se mění takto:

1. V § 4 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a vkládá se nové písmeno y), které zní:

„y) pozemky ve vlastnictví veřejné kulturní instituce zřízené podle zvláštního právního předpisu a osob zřízených veřejnou kulturní institucí.“

2. V § 9 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a vkládá se nové písmeno x), které zní:

„x) zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky ve vlastnictví veřejné kulturní instituce zřízené podle zvláštního právního předpisu a osob zřízených veřejnou kulturní institucí.“

ČÁST PÁTÁ

§34

Změna zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 421/2004 Sb., zákona č. 557/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 635/2004 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 140/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 27/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 477/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 421/2009 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 465/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 171/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb. a zákona 24/2015 Sb., se mění takto:

1. V § 23 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a vkládá se nové písmeno g), které zní:

„g) zřizovat veřejné kulturní instituce zřízené podle zvláštního právního předpisu.“

ČÁST ŠESTÁ

§35

Změna zákona o soudních poplatcích

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 271/1992 Sb., zákona č. 273/1994 Sb., zákona č. 36/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 255/2000 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 192/2003 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 72/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 159/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 123/2008 Sb., zákona č. 216/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 217/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 218/2011 Sb., zákona č. 303/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 19/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 404/2012 Sb., zákona č. 45/2013 Sb., zákona č. 167/2013 Sb., zákona č. 293/2013 Sb., zákona č. 335/2014 Sb. a zákona č. 87/2015 Sb., se mění takto:

1. V § 11 odstavci 2 písmeno u) se tečka na konci nahrazuje čárkou a vkládá se nové písmeno v), které zní:

„v) veřejné kulturní instituce řízené podle zvláštního právního předpisu a osoby zřízené veřejnou kulturní institucí.“

ČÁST SEDMÁ

§36

Změna zákona o dani z přidané hodnoty

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění zákona č. 635/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 124/2005 Sb., zákona č. 215/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 319/2006 Sb., zákona č. 172/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 302/2008 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 489/2009 Sb., zákona č. 120/2010 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 47/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 333/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 196/2014 Sb., zákona č. 262/2014 Sb. a zákona 360/2014 Sb., se mění takto:

1. Za § 61 se vkládá nový § 61a, který zní:

„§ 61a

Veřejné kulturní instituce zřízené podle zvláštního právního předpisu jsou pro účely svých činností oprávněny vyloučit použití ustanovení § 61 písm. e) tohoto zákona. Ostatní ustanovení tohoto zákona tímto nejsou dotčeny.“

ČÁST SEDMÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 37

Na veřejné kulturní instituce se, pokud to povaha věci vyžaduje, v rozsahu neupraveném tímto zákonem přiměřeně použijí ustanovení zákonů vztahujících se na společnosti s ručením omezeným.¹³

§ 38

Kulturní instituce, které mají ke dni účinnosti tohoto zákona formu právnické osoby soukromého práva nebo příspěvkové organizace, mohou změnit právní formu na veřejnou kulturní instituci dle tohoto zákona, pokud tak rozhodne jejich nejvyšší orgán, respektive zřizovatel, a po změně právní formy bude zřizovatelem takové veřejné kulturní instituce zřizovatel vyhovující podmínkám tohoto zákona. Součástí změny právní formy musí být vyhotovení zřizovací listiny dle tohoto zákona a jmenování prvních členů správní a dozorčí rady veřejné kulturní instituce zřizovatelem. Změna právní formy nabude účinnosti dnem zápisu do rejstříku veřejných kulturních institucí. Bez zbytečného odkladu poté musí být

¹³ Zejména zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) a zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

správní radou jmenován ředitel a následně ředitelem vedoucí organizačních složek. Do jednoho roku ode dne účinnosti změny právní formy se veřejná kulturní instituce musí plně přizpůsobit tomuto zákonu, včetně obsahu její činnosti a stavu jejího majetku. Pokud tak neučiní, může ji soud i bez návrhu zrušit postupem dle § 8 odst. 3 až 6.

§39

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem vyhlášení.

NÁVRH ZÁKONA O VEŘEJNÝCH KULTURNÍCH INSTITUCÍCH

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Cílem předkládaného návrhu zákona je vytvořit nový druh právnické osoby přizpůsobený specifikám veřejných kulturních institucí a umožnit tak jejich efektivnější řízení a hospodaření, jakož i plnění kulturních a uměleckých cílů. Navrhovaná nová právní forma by umožnila transformaci dnešních institucí poskytujících veřejné kulturní služby z příspěvkových organizací na novou právní formu veřejná kulturní instituce. Předkládaný zákon by tak neznamenal povinnou transformaci dnešních kulturních institucí na novou právní formu, pouze by vytvořil alternativu pro zřizovatele – stát a územní samosprávné celky – využitelnou jak při zřizování kulturních institucí, tak případně i pro jejich transformaci ze současné podoby.

1. Zhodnocení platného právního stavu a nezbytnost navrhované právní úpravy

Návrh zamýšlí odstranit dlouhodobé nedostatky fungování kulturních institucí v České republice. Současná právní úprava neobsahuje právní formu, která by vyhovovala veřejným kulturním institucím, a tyto tak fungují typicky v podobě příspěvkových organizací. Právní úprava příspěvkových organizací svou obecnou neurčitostí spíše vystihuje potřeby různorodých subjektů státní či veřejné správy, ale neodpovídá specifickým potřebám kulturních institucí. Příspěvkové organizace hospodaří s majetkem zřizovatele a jsou v nakládání s ním omezeny zákonem způsobem nevyhovujícím kulturním institucím. Současný stav taktéž neumožňuje širší zapojení veřejnosti do správy kulturních institucí a rozhodování o tom, jaké konkrétní kulturní služby má daná instituce veřejnosti poskytovat. Dalším z hlavních nedostatků je nemožnost přímého kooperativního financování kulturních institucí územními samosprávnými celky a státem za dopředu pevně dohodnutých podmínek, jakož i vytváření holdingových struktur, kde by se např. činnosti neuměleckého charakteru mohly k zvýšení efektivity vyčlenit do samostatných právnických osob poskytujících služby spřízněným kulturním institucím zaštiťující samostatnou uměleckou činnost.

I jiné v praxi se vyskytující formy kulturních institucí, právnické osoby soukromého práva (obecně prospěšné společnosti, spolky, obchodní společnosti), trpí různými nedostatky – zejména neumožňují dostatečný podíl veřejnosti na řízení kulturních institucí, zohlednění určitých specifik vlastnictví a správy majetku, který často představuje majetek chráněný podle zvláštních předpisů (národní kulturní poklad), a taktéž zohlednění specifik hospodaření a financování veřejných kulturních institucí a odpovědnosti zřizovatelů za jejich finanční kondici.

Návrh zákona je dále inspirován i výsledky dosaženými v jiných obdobně zaměřených resortech (například zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, který umožnil transformaci vysokých škol z příspěvkových organizací na samostatné právnické osoby, nebo obdobně zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích) a zejména moderními principy osvědčenými při zefektivňování správy veřejných kulturních institucí v zahraničí. Jako příklad lze uvést Rakousko. Spolkový zákon o organizaci divadel reformoval správu nejvýznamnějších rakouských divadel: Wiener Staatsoper, Wiener Volksoper a Burgtheater. Umožnil vznik samostatných společností s ručením omezeným se zvláštními pravidly fungování vymezenými v uvedeném zákoně. Tyto společnosti zastřešují jednotlivá divadla, přičemž stoprocentní podíl v nich vlastní holdingová společnost kontrolována státem. Zákon

rovněž umožnil vznik servisní společnosti vlastněné zmíněnou holdingovou společností, která poskytuje divadlům služby jako je údržba, správa nemovitostí, prodej vstupenek, skladování, přeprava a dodávky dekorací, rekvizit a kostýmů atp. Tímto způsobem se zajistila efektivní správa divadel založená na principech podnikání při současném jasném vymezení kulturně-politických cílů a činností, jež mohou jednotlivé divadelní společnosti vykonávat. Za tímto účelem zákon podrobně upravil pravidla personálního obsazování funkcí v orgánech divadelních společností a pravidla zastoupení veřejnosti v těchto orgánech, jakožto i úkoly jednotlivých orgánů a jejich odpovědnost. Zákon též stanovil pravidla vlastnění majetku a hospodaření s ním a další otázky správy a financování divadel.

Obdobný model transformace divadel do společností s ručením omezeným spadajících pod jednotnou holdingovou společnost byl použit i ve Štýrském Hradci. To umožnilo zavést nový model kooperativního financování divadel spolkovou zemí Štýrsko a městem Štýrský Hradec. Vyčlenění servisních služeb do samostatné společnosti umožnilo restrukturalizaci, snížení nákladů a posílení ekonomických aktivit i mimo koncernu. Opatření tak celkově přinesla výrazné úspory při současném posílení personální odpovědnosti za vedení a umožnění svobodnější tvorby, což vedlo i ke zvýšení návštěvnosti a pozitivní kritice umělecké kvality.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Předkládaný návrh zákona umožňuje zřizovatelům založit kulturní instituci v právní formě, která kombinuje pozitiva z obou stran – jak prvky veřejné kontroly nad fungováním, financováním a personálním obsazováním (včetně zastoupení veřejnosti), tak i principy podnikání umožňující autonomnější hospodaření a umělecké vedení při posílení osobní manažerské odpovědnosti za výsledky. Zákon je koncipován tak, aby našel uplatnění v širším spektru uměleckých činností a byl tak použitelný pro divadla, muzea, galerie, kina, kulturní centra atd., a to jak národního významu, tak i regionálního či místního významu. Z tohoto důvodu jsou pravidla týkající se zřízení a činnosti kulturních institucí v něm obsažená dostatečně obecná a zákon naopak požaduje po zřizovatelích, aby náležitě vymezili ve zřizovací listině pravidla spolurozhodování, základní parametry financování a vyčlenili do zákonem určených kategorií majetek, který má být kulturní institucí vlastněn či spravován.

Cíle předkládaného návrhu zákona se tak dají shrnout následovně:

- vytvořit novou právní formu specificky pro veřejné kulturní instituce,
- vyvážit poměr politické a odborné zodpovědnosti za správu kulturní instituce, zvýšit efektivitu a kvalitu její správy a řízení,
- umožnit zakládání kulturních institucí společně územními samosprávnými celky a územními samosprávnými celky a státem, a tudíž vytvořit nový základ pro kooperativní financování veřejných kulturních služeb,
- zapojit širší veřejnost do orgánů kulturní instituce a do rozhodování o veřejných kulturních službách, které tato poskytuje,
- zajistit stabilitu řízení instituce statutárním orgánem (ředitelem) jmenovaným a odvolávaným na základě přesně stanovených pravidel a zajistit kontrolu ze strany zřizovatelů prostřednictvím jmenovaných zástupců v orgánech kulturní instituce, respektive přímo zřizovateli, s právem schvalovat důležitější kroky,
- zajistit specifické nakládání s majetkem chráněným podle zvláštních předpisů (národní kulturní poklad apod.), ale zmírnit současné rigidní pravidla nakládání s majetkem,
- posílit spoluzodpovědnost zřizovatelů za zřízenou kulturní instituci,
- vytvořit systémové předpoklady pro finanční stabilitu kulturních institucí a umožnit střednědobé financování (minimálně 4 roky) instituce včetně autonomního nakládání s fondy a rezervami,

- dát veřejným kulturním institucím nezbytnou volnost v interním organizačním uspořádání, včetně možnosti vytvořit holdingové uspořádání, a umožnit tak jasnější oddělení jednotlivých uměleckých a podpůrných činností, jejich fungování a sledování jejich výsledků,
- vytvořit optimální pracovněprávní systém včetně odměňování odpovídající specifickému uměleckému provozu, umožňující i dlouhodobou spolupráci s umělci na základě smluv dle autorského nebo obchodního práva, a
- zavést daňové postavení kulturních institucí v souladu s evropskými zvyklostmi.

Současná ani navrhovaná právní úprava se netýká rovnosti mužů a žen ani ochrany soukromí a osobních údajů.

Struktura navrhovaného zákona a základní charakteristika jednotlivých částí

Jádro právní úpravy kulturních institucí předkládaný návrh zákona obsahuje v části první, hlavě první až deváté.

Hlava první zavádí základní pojem „veřejná kulturní instituce“ (dále jen „VKI“) a stanoví cíle fungování VKI, kterými jsou zajištění kulturních cílů, kulturního života, příspěvek k udržení co nejvyšší umělecké kvality, případně i posílení významu české kultury v rámci mezinárodního kulturního dění. Konkrétní cíle činnosti musí být vymezeny ve zřizovací listině. Návrh zákona umožňuje VKI s cílem zefektivnit jejich hospodaření vykonávat vedle hlavní, kulturní činnosti i činnost doplňkovou, která ale nesmí ohrožovat nebo omezovat činnost hlavní.

Hlava druhá se věnuje zřízení a vzniku VKI. Zřizovatelem může být Česká republika, územní samosprávný celek, jiná veřejná kulturní instituce nebo jejich kombinace. Proces zřízení a vzniku je dvoufázový – VKI vzniká až zápisem do veřejného rejstříku. Co se týče veřejného rejstříku VKI, návrh zákona obsahuje základní pravidla vedení rejstříku, podrobná úprava se ponechává na vyhlášku Ministerstva kultury. Hlava druhá podrobně upravuje náležitosti zřizovací listiny. Zřizovatelé v ní musí vymezit konkrétnější pravidla správy zřizované VKI.

Hlava třetí pojednává o zrušení a zániku VKI. Obdobně jako zřízení a vznik je i proces zrušení a zániku dvoufázový. Návrh zákona stanoví určitá omezení při likvidaci zanikající VKI za účelem ochrany majetku. Ve zbytku se obdobně použijí pravidla likvidace právnických osob. Návrh také umožňuje sloučení, splynutí a rozdělení VKI. Hlava třetí rovněž obsahuje i zvláštní pravidla pro případ insolvence VKI. Výrazem prvku veřejného financování VKI je pravidlo, že zřizovatel může odvrátit úpadek VKI tím, že uhradí její závazky.

Hlava čtvrtá pojednává o zřizovateli. Zřizovatel plní funkci nejvyššího orgánu a přísluší mu zejména jmenování členů správní a dozorčí rady a schvalování vybraných dispozic s majetkem VKI. Návrh zákona přímo stanoví povinnost zřizovatele finančně zajišťovat činnost VKI v souladu s objemem financování uvedeným ve zřizovací listině na minimálně čtyřleté období.

Hlava pátá podrobně upravuje orgány VKI. Předpokládá se existence třech orgánů VKI: ředitel, správní rada a dozorčí rada.

Statutárním orgánem s pravomocí řídit chod VKI je ředitel. Řediteli je na základě zbytkové klauzule ponechána působnost i ve věcech, které nejsou zákonem ani zřizovací listinou svěřeny jinému orgánu. Pro jeho odpovědnost se použijí ustanovení zákonů vztahující se na jednatele společnosti s ručením omezeným, tj. zejména péče řádného hospodáře a další fiduciární povinnosti, neupravuje-li předkládaný zákon jinak.

Klíčovou roli ve tvorbě koncepce činnosti konkrétní VKI a stanovení jejich uměleckých cílů má správní rada. Členy správní rady budou zástupci zřizovatelů a dále zástupci veřejnosti. K zajištění přítomnosti zástupců veřejnosti zvolil zákon postup, kde minimálně jednu třetinu členů správní rady zřizovatel jmenuje výběrem z listiny kandidátů připravené tzv. osobou s nominačním právem. Identita této osoby musí být určena ve zřizovací listině, přičemž se musí jednat o osobu nebo osoby s obdobným účelem nebo činností jako je účel či hlavní činnost veřejné kulturní instituce, případně s kvalifikací v oboru souvisejícím s hlavní činností veřejné kulturní instituce. Typicky se tedy bude jednat například o vysoké školy, spolky či jiné kulturní instituce.

Dozorčí rada je kontrolním orgánem VKI, dohlížejícím zejména na hospodaření. Její zřízení je však povinné pouze v případě, že do VKI byl vložen nebo jí svěřen majetek státu nebo územního samosprávného celku.

Hospodaření VKI návrh zákona upravuje v hlavě šesté. Jak uvádí, hlavními zdroji příjmů jsou zejména prostředky získané od zřizovatele nebo z jiných fondů či dárců a dále prostředky získané z činnosti hlavní (např. prodej vstupenek) a doplňkové (např. půjčování kostýmů či prodej občerstvení). Zákon výslovně uvádí, že pokud veřejná kulturní instituce vytvoří kladný výsledek hospodaření, ať už z hlavní nebo z doplňkové činnosti, tento musí být použit na financování hlavní činnosti. Výjimku tvoří přiděl do rezervního fondu nebo jiných fondů, což VKI umožňuje neupotřebit volné prostředky na financování hlavní činnosti v nadcházejícím rozpočtovém období, ale až v budoucnu. Rozpočet veřejné kulturní instituce musí být sestavován jako vyrovnaný.

Majetek VKI je upraven v hlavě sedmé. Zřizovatelům je povoleno majetek VKI svěřit do hospodaření, nebo ho do ní přímo vložit obdobně jako je tomu u obchodních společností. Zřizovatel VKI svěří majetek typicky v případě, že se bude jednat o majetek chráněný podle zvláštních předpisů, tudíž ani nebude možné, aby ho VKI vlastnila. Jelikož VKI nebude svěřený majetek vlastnit, nebude ho nejen moci zatížit ani zcizit, ale nebude moci být dotčen ani případným výkonem rozhodnutí nebo insolvenčním řízením týkajícím se VKI. O svěřený majetek bude muset VKI pečovat jako řádný hospodář. Naopak pokud zřizovatel majetek do VKI vloží, stává se jeho vlastníkem VKI. Vložit do VKI je ale možné i závazky, pokud je to potřeba pro zajištění činnosti VKI. V rámci majetku vkládaného do VKI může zřizovatel vymezit zvláštní kategorii chráněného majetku, který pak bude chráněn obdobně jako svěřený majetek vůči zcizení, zatížení, ale i případnému výkonu rozhodnutí či insolvenčnímu řízení (ledaže zřizovací listina stanoví, že chráněný majetek může být zcizen či zatížen se souhlasem zřizovatele).

Návrh zákona umožňuje VKI stát se členem, společníkem, zakladatelem či zřizovatelem právnické osoby a vytvářet tak holdingové struktury k zefektivnění provozu a hospodaření, například outsourcingem servisních činností, ale i vytvářením dceřiných VKI, pokud je vyčlenění určitého druhu umělecké činnosti do samostatné VKI efektivnější.

V hlavě osmé zákon umožňuje vytvořit v rámci VKI samostatné organizační složky. Tato možnost je ponechána zřizovateli, který tak může učinit ve zřizovací listině a současně stanovit, který majetek vložený či svěřený zřizovatelem budou takové organizační složky využívat ke své činnosti. VKI samotná tak nemůže toto organizační rozdělení změnit, což zamezí případným přesunům majetku nežádoucím z pohledu zřizovatele. Bližší pravidla fungování organizačních složek, podpůrná ke zřizovací listině, ovšem může stanovit správní rada interním předpisem. VKI bude muset ve svém účetnictví oddělovat náklady a výnosy organizačních složek, což umožní jasnější kontrolu efektivity fungování jednotlivých složek a taktéž posílí odpovědnost jednotlivých vedoucích organizačních složek, podřízených řediteli. Pravidla vztahující se na vedoucí organizačních složek z větší části kopírují režim ředitele VKI, jelikož jejich funkce a odpovědnost bude podobná, ovšem pouze ve vztahu k dané organizační složce.

Hlava devátá se věnuje některým specifikám pracovněprávních vztahů uzavíraných mezi VKI a jejími zaměstnanci. Vylučuje se omezení zákoníku práce pro opakované uzavírání pracovních poměrů s umělci na dobu určitou. To ale neznamená, že zákon činí případná ujednání v kolektivních smlouvách o opaku neplatnými. Návrh zákona taktéž potvrzuje, že na zaměstnance VKI se použijí ustanovení o mzdě jako na zaměstnance v soukromém sektoru, což je žádoucí z hlediska ztraktivnění odměn pro umělce i další zaměstnance, a tudíž navrhované řešení přispěje ke zvýšení kvality umělecké činnosti. Současně se ale zaručuje úroveň mzdy odpovídající minimálně úrovni podle příslušného platového tarifu.

Část druhá až sedmá mění jiné zákony související s navrhovaným zákonem, a to z důvodu zajištění řádného fungování veřejných kulturních institucí.

Část druhá až čtvrtá se zabývá daňovou problematikou spojenou s veřejnými kulturními institucemi. Část druhá se týká zákona o daních z příjmů. Veřejné kulturní instituce budou zákonem zařazeny mezi veřejně prospěšné poplatníky, čímž bude zajištěno odpovídající postavení veřejných kulturních institucí v rámci daní z příjmů. Toto zařazení reflektuje neziskový a veřejně prospěšný účel veřejných kulturních institucí. V části třetí zákona se navrhuje, aby nabytí vlastnického práva k nemovité věci veřejnou kulturní institucí od osoby, která byla touto veřejnou kulturní institucí zřízena, bylo osvobozeno od daně z nabytí nemovitých věcí. Stejně tak se navrhuje, aby od této daně bylo osvobozeno nabytí vlastnického práva k nemovité věci osobou zřízenou veřejnou kulturní institucí za podmínky, že nabude vlastnické právo k nemovité věci z majetku veřejné kulturní instituce, kterou byla tato osoba zřízena. Dále návrh zákona předpokládá, že sjednaná cena bude výlučným základem daně z nabytí nemovitých věcí. Část čtvrtá se týká změn v zákoně o dani z nemovitých věcí. Navrhuje se, aby od daně z nemovitých věcí byly osvobozeny pozemky, zdanitelné stavby a zdanitelné jednotky ve vlastnictví veřejné kulturní instituce a osob zřízených veřejnými kulturními institucemi. Tato osvobození se navrhují z důvodu kulturního, společenského a veřejně prospěšného účelu nemovitých věcí ve vlastnictví veřejných kulturních institucí a osob jimi zřízených.

V části páté se zakotvuje nezbytná pravomoc územních samosprávních celků zřizovat veřejné kulturní instituce.

V části šesté se navrhuje, aby veřejné kulturní instituce a osoby jimi zřízené byly ze zákona osvobozeny od soudních poplatků.

V části sedmé se dává veřejné kulturní instituci možnost zvolit pro ni optimální model z hlediska daně z přidané hodnoty.

V části osmé se stanoví, že na veřejné kulturní instituce se přiměřeně použijí ustanovení o společnosti s ručením omezeným, pokud navrhovaný zákon nestanoví jinak a povaha věci to vyžaduje. Dále tato část stanovuje mechanismus pro přeměnu právnických osob na veřejné kulturní instituce. Účinnost je stanovena na den vyhlášení zákona ve Sbírce listin.

3. Soulad navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Zákon je v plném souladu s ústavním pořádkem České republiky.

4. Soulad navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, slučitelnost s právními akty EU

Ve všech oblastech úprav je návrh zákona plně slučitelný s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a rovněž s právními akty Evropské unie. Nebyl nalezen nesoulad návrhu zákona s komunitárním právem EU.

Smlouva o fungování Evropské unie č. 2012/C 326/01, čl. 107-109

Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, čl. 107 a 108 (obecné nařízení o blokových výjimkách)

Směrnice Rady ze dne 14. října 1991 o povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o podmínkách pracovní smlouvy nebo pracovního poměru (91/533/EHS).

Směrnice Rady 99/70/ES ze dne 28. června 1999 o rámcové dohodě o pracovních poměrech na dobu určitou uzavřené mezi organizacemi UNICE, CEEP a EKOS.

5. Ekonomický dopad navrhovaného zákona

Z hlediska čerpání příspěvků na provoz je návrh rozpočtově neutrální. Jedná se zejména o rozpočty samospráv, zřizující organizace poskytujících veřejnou kulturní službu

6. Zhodnocení korupčních rizik

Zákon plně respektuje protikorupční legislativu a ochranu veřejného majetku a vytváří předpoklady pro důslednější finanční kontrolu.

Zvláštní část

K § 1:

Toto ustanovení shrnuje předmět právní úpravy, kterou je zřízení veřejných kulturních institucí.

K § 2:

Zákon vymezuje meze činnosti VKI a účel VKI. Konkrétní obsah kulturní a umělecké činnosti dané VKI musí určit zřizovatel. Každá VKI musí mít vyvíjet hlavní činnost, tedy činnost uměleckou. Podstatou této činnosti je poskytování veřejných kulturních služeb. VKI může vykonávat i činnost doplňkovou, která však nesmí ohrozit činnost hlavní.

Specifikem majetkoprávního režimu VKI je hospodaření se svěřeným majetkem popř. nakládání s vlastním majetkem. Viz blíže hlava sedmá.

Zavádí se pojem veřejná kulturní instituce a zkratka VKI, resp. v.k.i.

K § 3:

Zákon je postaven na dobrovolnosti zakládání VKI, které se skládá ze dvou fází. V základních rysech se tento proces neodlišuje od obdobného procesu u jiných právnických osob, například obchodních společností.

První fází je zřízení, upravené v § 3. Zákon omezuje okruh potenciálních zřizovatelů na stát a územní samosprávné celky, umožňuje ale taktéž zakládání dceřiných VKI za předpokladu, že zřizovatel toto umožní ve zřizovací listině mateřské VKI. Tento souhlas je výrazem veřejné kontroly hospodaření a nakládání s majetkem. Zřizovatelů může být i více. Zákon používá povětšinou pojem zřizovatel, myslí se tím ale zřizovatelé, je-li jich více a kde to povaha věci vyžaduje.

Zřizovací listina hraje klíčovou roli v celé existenci a fungování VKI. Její povinný obsah je vymezen poměrně široce, a to ze dvou důvodů. Na jedné straně se tak naplňuje kontrola fungování VKI ze strany zřizovatele, který stanoví některé podstatné parametry tohoto fungování (například vymezení majetku a kontrola způsobu s jeho nakládáním), na druhé straně zákon nechává značnou volnost zřizovateli při určení konkrétních parametrů správy VKI (například způsob rozhodování zřizovatelů, je-li jich více, či identita osoby s nominačním právem).

K § 4:

VKI vzniká až zápisem do veřejného rejstříku veřejných kulturních institucí. Zákon stanoví obsah rejstříku a sbírky listin, bližší pravidla vedení rejstříku stanoví Ministerstvo kultury vyhláškou.

K § 5:

Umožňuje se jednat za VKI před jejím vznikem za podmínek obdobných jako je tomu u jiných právnických osob. Jelikož ale na rozdíl od obecného režimu právnických osob takto může jednat pouze zřizovatel, režim se odlišuje od úpravy občanského zákoníku i v tom, že všechny závazky vzniklé z jednání za VKI automaticky přecházejí na VKI okamžikem jejího vzniku – souhlas nejvyššího orgánu, tedy zřizovatele, by byl nadbytečný.

K § 6:

Upravují se důvody a následky zrušení VKI. Při zrušení s právním nástupcem je možné vymezit část majetku a závazků, které nepřevzme samotný nástupce, ale přejdou na zřizovatele. Výrazem ochrany tzv. chráněného majetku (viz hlava sedmá) je to, že tento majetek při zrušení VKI vždy přechází zpět na zřizovatele, ledaže ten dá souhlas k převodu na třetí osobu.

K § 7:

Umožňuje se sloučení, splynutí a rozdělení VKI, ale pouze s, respektive na, jiné VKI. Upravují se specifika takových přeměn.

K § 8:

Na zrušení VKI s likvidací se použijí ustanovení občanského zákoníku. Zákon upravuje pouze některé odchylky. Odstavec třetí umožňuje zřizovateli domáhat se u soudu zrušení VKI, která nefunguje řádně, je-li naplněn některý ze zákonných důvodů. Jelikož se zřizovatelé mohou na zrušení VKI dohodnout, toto ustanovení bude v praxi využíváno pouze v případě zásadních neshod mezi zřizovateli. Soud může rozhodnout o zrušení i bez návrhu, jsou-li dány zákonné důvody.

K § 9:

VKI zaniká až dnem jejího výmazu z rejstříku.

K § 10:

Upravují se specifika úpadku VKI. Nejvýznamnějším rozdílem je právo zřizovatele odvrátit úpadek VKI uhrazením jejích závazků nebo poskytnutím dodatečného financování.

K § 11:

Zřizovatel vykonává působnost nejvyššího orgánu, náleží mu nejdůležitější rozhodnutí o VKI. Specifikem VKI jsou finanční příspěvky zřizovatele na činnost VKI. Parametry tohoto financování však budou plně záviset na zřizovací listině, jejíž obsah určuje zřizovatel. Výše financování tak v praxi může být i nulová, případně záviset od okolností, například pokud VKI sama vytvoří kladný výsledek hospodaření a je schopna svou činnost financovat sama.

K § 12 až 18:

Úprava orgánů VKI je jednou z nejdůležitějších částí zákona. Vytváří se specifický model řízení a správy, kde se mezi zřizovatele majícího vlastně postavení nejvyššího orgánu a ředitele jakožto výkonný orgán vkládá správní rada.

Ředitel je statutárním orgánem se zbytkovou působností. Jeho funkce je obdobná funkci jednatele společnosti s ručením omezeným, včetně odpovědnosti.

Správní rada je centrálním orgánem VKI, který rozhoduje o zásadních strategických otázkách. Je výrazem jak bezprostřední kontroly zřizovatele, tak i účasti veřejnosti na rozhodování. Přítomnost reprezentantů veřejnosti je zajištěna tím, že jednu třetinu členů správní rady jmenuje zřizovatel ze seznamu kandidátů připraveného tzv. osobou s nominačním právem, kterou musí být právnická osoba s obdobným účelem nebo činností jako je účel či hlavní činnost veřejné kulturní instituce, případně s kvalifikací v oboru souvisejícím s hlavní činností veřejné kulturní instituce. Členy správní rady jmenuje zřizovatel na rotačním principu, každé dva roky třetinu. Je-li zřizovatelů více, mohou se dohodnout na bližších pravidlech jmenování, například že každá třetina je jmenována jen jedním nebo některými zřizovateli.

Dozorčí rada se zřizuje povinně, pouze pokud byl do VKI vložen nebo jí svěřen majetek státu nebo územního samosprávného celku. Její úlohou je především kontrolovat hospodaření VKI a rozhodnutí ředitele a správní rady.

K § 19:

Upravuje se zvláštní režim zákazu konkurence, který zohledňuje specifika činnosti VKI.

K § 20 a 21:

VKI hospodaří s vlastním, případně i se svěřeným majetkem. Stanoví se, že případný kladný výsledek hospodaření z činnosti VKI musí být použit na financování hlavní činnosti v nadcházejícím rozpočtovém období, nebo v budoucnu. Rozpočet musí být sestaven jako vyrovnaný.

K § 22:

Výši a způsob tvorby rezervního fondu VKI musí upravit zřizovací listina. Taktéž může upravit bližší způsob použití rezervního fondu. Zákon nezakazuje VKI vytvářet i jiné fondy.

K § 23 až 25:

Pro zpřehlednění finanční situace a zjednodušení kontroly hospodářských výsledků se stanoví, že VKI ve svém účetnictví odděluje náklady a výnosy spojené s hlavní činností a doplňkovou činností, jakož i svěřený majetek a vlastní majetek.

VKI musí zveřejňovat výroční zprávu o své činnosti. Stanoví se minimální obsah výroční zprávy.

K § 26:

Stanoví se postup vkládání majetku a závazků do VKI. Za účelem ochrany věřitelů se umožňuje věřitelům domáhat se relativní neúčinnosti přechodu závazků. Neuplatní se tak automatické ručení zřizovatele za vložené závazky, ale věřitelé se budou moci domáhat neúčinnosti, pokud se jim zhorší dobytost pohledávky.

Upravuje se zvláštní režim chráněného majetku. Bude se zpravidla jednat o majetek kulturního významu, který je z hlediska efektivitivy vhodnější do VKI vložit a ne ji ho pouze svěřit.

K § 27:

S cílem ochrany VKI se omezuje účast VKI v jiných právnických osobách, jakož i ručení za závazky jiných osob.

K § 28:

Upravuje se režim svěření majetku VKI, který zůstává ve vlastnictví zřizovatele. Tento režim se podobá majetkovému režimu příspěvkových organizací a posiluje flexibilitu fungování VKI a jejich použitelnost v různých majetkoprávních situacích. Obdobně jako u chráněného majetku se bude jednat hlavně o kulturně významný majetek.

Zákon řeší problém nesení nákladů na svěřený majetek, který jinak komplikuje činnost příspěvkových organizací. Náklady ponese VKI, bude ale na zřizovateli, aby VKI k tomuto dostatečně financoval.

K § 29 a 30:

Zákon umožňuje zřizovateli vytvořit ve VKI organizační složky. Tyto mohou představovat například jednotlivé sekce umělecké činnosti VKI, mohou ale také sloužit k vyčlenění umělecké činnosti provozované v jiném místě nebo k vyčlenění doplňkových činností. K posílení přehlednosti hospodaření i odpovědnosti se stanoví vedení odděleného účetnictví.

Organizační složku řídí vedoucí, jehož režim je obdobný režimu ředitele, jemuž je podřízen.

K § 31 a 32:

Zákon umožňuje VKI uzavírat pracovní smlouvy s umělci opakovaně na dobu určitou. Zároveň upravuje pravidla ochraňující zaměstnance při uzavírání takových pracovních poměrů. Zákon taktéž zaručuje zaměstnancům VKI mzdu alespoň na úrovni příslušného platového tarifu, přičemž ale vytváří předpoklady pro smlouvením vyšší a udržení si tak především kvalitních umělců, jejichž cena na trhu práce je vyšší.

K § 37:

Zákon o veřejných kulturních institucích obsahuje především úpravu základních mantinelů fungování VKI, kontroly ze strany zřizovatele, specifík řízení a správy, účasti veřejnosti, ochrany kulturně významného majetku, financování atd. Mimo těchto pravidel ale zákon ponechává zřizovatelům a samotným VKI dostatek flexibility, aby bylo možné reagovat na specifika činnosti jednotlivých VKI, které se mohou v praxi velmi lišit. V rozsahu, v jakém zákon určité otázky fungování VKI neupravuje, se použijí ustanovení zákonů vztahující se na společnosti s ručením omezeným, což je druh korporace nejvíc se blížící povaze VKI právě v tomto zbytkovém, tímto zákonem neupraveném, rozsahu.

K § 38:

Zákon umožňuje transformaci existujících kulturních institucí majících podobu právnických osob soukromého práva nebo příspěvkových organizací na VKI.

K § 39:

Jelikož zákon představuje pouze dobrovolný režim při vytváření VKI, navrhuje se jeho účinnost patnáctým dnem po vyhlášení.

VYZNAČENÍ NAVROVANÝCH ZMĚN ZÁKONŮ

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 49/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 676/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 530/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 67/2007 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 482/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 289/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 304/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 348/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 119/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 353/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 192/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 44/2013 Sb., zákona č. 80/2013 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 160/2013 Sb., zákona č. 215/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 162/2014 Sb., zákona č. 247/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 84/2015 Sb., zákona č. 127/2015 Sb. a zákon č. 221/2015 Sb.:

ČÁST DRUHÁ

Daň z příjmů právnických osob

§ 17a

Veřejně prospěšný poplatník

(1) Veřejně prospěšným poplatníkem je poplatník, který v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci jako svou hlavní činnost vykonává činnost, která není podnikáním.

(2) Veřejně prospěšným poplatníkem není

a) obchodní korporace,

b) Česká televize, Český rozhlas a Česká tisková kancelář,

c) profesní komora nebo poplatník založený za účelem ochrany a hájení podnikatelských zájmů svých členů, u nichž nejsou členské příspěvky osvobozeny od daně, s výjimkou organizace zaměstnavatelů,

d) zdravotní pojišťovna,

e) společenství vlastníků jednotek a

f) nadace,

1. která dle svého zakladatelského jednání slouží k podpoře osob blízkých zakladateli nebo
2. jejíž činnost směřuje k podpoře osob blízkých zakladateli.

(3) Veřejně prospěšným poplatníkem jsou vždy veřejné kulturní instituce zřízené podle zvláštního právního předpisu a osoby zřízené veřejnou kulturní institucí.

Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí:

HLAVA III

OSVOBOZENÍ OD DANĚ

§ 6

Věcná osvobození ve veřejnoprávní oblasti

(1) Od daně z nabytí nemovitých věcí je osvobozeno nabytí vlastnického práva k nemovité věci

a) členským státem Evropské unie,

b) jiným státem, je-li zaručena vzájemnost,

c) územním samosprávným celkem, došlo-li k nabytí vlastnického práva k nemovité věci v souvislosti se

1. změnou jeho území,

2. zánikem právnické osoby zřízené nebo založené územním samosprávným celkem, nebo

3. snížením základního kapitálu obchodní korporace, je-li územní samosprávný celek jejím jediným členem.

(2) Od daně z nabytí nemovitých věcí je za podmínky, že nejde o veřejnou podporu neslučitelnou s vnitřním trhem podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, osvobozeno nabytí vlastnického práva k nemovité věci

a) právnickou osobou, nabývá-li vlastnické právo k nemovité věci z majetku členského státu Evropské unie nebo z majetku jiného státu, je-li u tohoto jiného státu zachována vzájemnost, a členský stát Evropské unie nebo jiný stát je

1. zřizovatelem této právnické osoby, nebo

2. jediným členem této právnické osoby,

b) právnickou osobou, nabývá-li vlastnické právo k nemovité věci z majetku územního samosprávného celku a územní samosprávný celek je

1. zřizovatelem této právnické osoby, nebo

2. jediným členem této právnické osoby.,

[-c\) veřejnou kulturní institucí zřízenou podle zvláštního právního předpisu, nabývá-li vlastnické právo k nemovité věci z majetku osoby, která byla zřízena touto veřejnou kulturní institucí podle zvláštního zákona, a osobou uvedenou v této větě, nabývá-li vlastnické právo k nemovité věci z majetku veřejné kulturní instituce, kterou byla tato osoba zřízena.](#)

(3) U územního samosprávného celku je podmínka jediného člena splněna i v případě, že členy právnické osoby jsou pouze územní samosprávné celky.

HLAVA IV

ZÁKLAD DANĚ

§ 22

Výlučnost sjednané ceny

(1) Sjednaná cena je výlučně nabývací hodnotou, jde-li o nabytí vlastnického práva k nemovité věci z majetku nebo do majetku územního samosprávného celku, dobrovolného svazku obcí ~~nebo~~ Regionální rady regionu soudržnosti, [veřejné kulturní instituce zřízené podle zvláštního zákona a osob zřízených veřejnou kulturní institucí](#).

(2) Sjednaná cena je výlučně nabývací hodnotou, jde-li o nabytí vlastnického práva k nemovité věci ujednané ve smlouvě o výstavbě, které je nabyto za účelem vzniku nové jednotky nebo změny dosavadní jednotky nástavbou, přístavbou nebo stavební úpravou domu.

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění zákona č. 315/1993 Sb., zákona č. 242/1994 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 65/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 576/2002 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 1/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 212/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 23/2015 Sb. a zákona 84/2015 Sb.:

ČÁST PRVNÍ

DAŇ Z POZEMKŮ

§ 4

Osvobození od daně

(1) Od daně z pozemků jsou osvobozeny

a) pozemky ve vlastnictví České republiky,

b) pozemky ve vlastnictví té obce, na jejímž katastrálním území se nacházejí,

c) pozemky užívané diplomatickými zástupci pověřenými v České republice, konzuly z povolání a jinými osobami, které podle mezinárodního práva požívají diplomatických a konzulárních výsad a imunity, a to za předpokladu, že nejsou občany České republiky, a že je zaručena vzájemnost,

d) pozemky tvořící jeden funkční celek se zdanitelnou stavbou veřejně přístupného památkového objektu prohlášeného za kulturní památku, který je

1. ve vlastnictví České republiky, nebo

2. přístupný z důvodů výchovně vzdělávacích na základě písemné smlouvy uzavřené mezi Ministerstvem kultury a vlastníkem,

e) pozemky tvořící jeden funkční celek s budovou nebo jednotkou sloužící k vykonávání náboženských obřadů registrovaných církví a registrovaných náboženských společností podle zákona upravujícího církev a náboženské společnosti, dále s budovou nebo jednotkou sloužící k výkonu duchovní správy těchto církví a náboženských společností,

f) pozemky tvořící jeden funkční celek s budovou nebo jednotkou ve vlastnictví obecně prospěšných společností, spolků, odborových organizací, organizací zaměstnavatelů, mezinárodních odborových organizací a jejich pobočných organizací,

g) pozemky tvořící jeden funkční celek se zdanitelnou stavbou nebo jednotkou sloužící

1. škole nebo školskému zařízení zapsanému ve školském rejstříku,
2. poskytování péče o děti do 3 let věku na základě oprávnění provozovat živnostenské podnikání,
3. muzeu nebo galerii, které spravují sbírky zapsané do centrální evidence sbírek muzejní povahy vedené Ministerstvem kultury,
4. knihovně vedené v evidenci knihoven,
5. veřejnému archivu podle zákona upravujícího archivnictví a spisovou službu,
6. zdravotnickému zařízení uvedenému v rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb,
7. zařízení sociálních služeb,
8. fundaci nebo ústavu k jimi vykonávané veřejně prospěšné činnosti,

h) pozemky tvořící jeden funkční celek se zdanitelnou stavbou nebo jednotkou sloužící výlučně

1. k úpravě odpadů pro jejich další využití podle právních předpisů upravujících odpady,
2. k asanaci a rekultivaci skládek odpadů podle právních předpisů upravujících odpady,
3. k asanaci kontaminovaných pozemků, podzemních vod a objektů,
4. pro třídění a sběr odpadů,
5. pro tepelné, biologické, chemické nebo fyzikální zneškodňování odpadů,
6. pro skládky odpadů splňující podmínky stanovené pro provoz skládky podle právních předpisů upravujících odpady,
7. provozu malých vodních elektráren do výkonu 1 MW,
8. provozu výroben elektřiny využívajících energii větru,
9. provozu výroben elektřiny nebo tepla využívajících energie bioplynu, pokud je získaná energie dodávána do sítě nebo dalším spotřebitelům,
10. pro zdroje využívající geotermální energie včetně tepelných čerpadel, které dodávají teplo spotřebitelům,
11. pro čistírny odpadních vod,
12. rozvodnému tepelnému zařízení podle energetického zákona,

i) pozemky, na nichž jsou zřízena veřejná a neveřejná pohřebiště podle zákona upravujícího pohřebnictví,

j) pozemky území zvláště chráněných podle předpisů o ochraně přírody a krajiny ¹¹⁾ s výjimkou národních parků a chráněných krajinných oblastí; v národních parcích a chráněných krajinných oblastech pozemky zařazené do jejich I. zóny,

k) pozemky remízků, hájů a větrolamů a mezí na orné půdě, trvalých travních porostech, pozemky ochranného pásma vodního zdroje I. stupně a pozemky ostatních ploch, které nelze žádným způsobem využívat,

l) pozemky veřejně přístupných parků, prostor a sportovišť,

m) zemědělské pozemky na dobu pěti let a lesní pozemky na dobu 25 let, počínaje rokem následujícím po roce, kdy byly po rekultivaci technickým opatřením nebo biologickým zúrodněním vráceny zemědělské nebo lesní výrobě,

n) v rozsahu zastavěné plochy uvedených staveb pozemky zastavěné stavbou podle stavebního zákona

1. upravující vodní tok,
2. přehrad,
3. sloužící ochraně před povodněmi,
4. sloužící k závlaze a odvodňování pozemků,
5. vodovodních řadů a vodárenských objektů včetně úpraven vody,
6. kanalizačních stok, kanalizačních objektů nebo čistíren odpadních vod, jakož i určenou k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizací, nebo
7. přenosové, přepravní nebo distribuční soustavy nebo rozvodného tepelného zařízení podle energetického zákona,

o) pozemky zastavěné stavbou podle stavebního zákona, která je dálnicí, silnicí, místní komunikací, veřejnou účelovou komunikací, stavbou drah a na dráze, leteckou, vodních cest a přístavů, pokud jsou v souladu s rozhodnutím speciálního stavebního úřadu užívány k veřejné dopravě, a to v rozsahu zastavěné plochy těchto staveb, a jiné pozemky určené pro veřejnou dopravu,

p) části pozemků, na kterých je zřízena měřická značka bodu bodového pole včetně signalizačního a ochranného zařízení bodu bodového pole, a pásy pozemků v lesích, vyčleněné pro rozvody elektrické energie a plynů,

r) pozemky ve vlastnictví veřejných vysokých škol,^{16c)} které slouží k uskutečňování akreditovaných studijních programů,

s) pozemky určené k plnění funkcí lesa, na nichž se nacházejí lesy hospodářské pod vlivem imisí, zařazené do dvou nejvyšších pásem ohrožení,

t) pozemky ve vlastnictví kraje, které se nacházejí v jeho územním obvodu,

u) pozemky ve vlastnictví veřejných výzkumných institucí,

v) pozemky orné půdy, chmelnic, vinic, ovocných sadů a trvalých travních porostů, jestliže tak obec stanoví obecně závaznou vyhláškou; pokud obec uvedené pozemky od daně z pozemků takto osvobodí, toto osvobození se nevztahuje na pozemky v zastavěném území^{16d)} nebo v zastavitelné ploše^{16d)} obce, jestliže tak obec stanoví obecně závaznou vyhláškou, ve které současně vymezí tyto pozemky jejich parcelním číslem s uvedením názvu katastrálního území, ve kterém leží,

w) pozemky tvořící funkční celek s veřejnou monitorovací sítí zajišťující informace o stavu

jednotlivých složek životního prostředí financované z veřejných rozpočtů,

x) nejdéle na dobu 5 let pozemky ve vládou schválené zvýhodněné průmyslové zóně podle zákona upravujícího investiční pobídky pořízené pro účely realizace investiční akce, pro kterou je vydáno rozhodnutí o příslibu investiční pobídky ve formě osvobození od daně z nemovitých věcí, jestliže obec zcela nebo částečně osvobodí pozemky ve zvýhodněné průmyslové zóně obecně závaznou vyhláškou-z.

y) pozemky ve vlastnictví veřejné kulturní instituce zřízené podle zvláštního právního předpisu a osob zřízených veřejnou kulturní institucí.

(2) Pozemkem tvořícím jeden funkční celek se zdanitelnou stavbou nebo jednotkou se rozumí část pozemku nezbytně nutná k provozu a plnění funkce této zdanitelné stavby nebo jednotky.

(3) Pozemky uvedené v odstavci 1 písm. a) jsou osvobozeny od daně z pozemků, nejsou-li využívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány; jsou-li tyto pozemky pronajaty nebo propachtovány obci, kraji nebo organizační složce státu anebo příspěvkové organizaci, jsou osvobozeny za předpokladu, že nejsou využívány k podnikání. Pozemky uvedené v odstavci 1 písm. d) až g), l), r), t) a u) jsou osvobozeny od daně z pozemků, nejsou-li využívány k podnikání nebo pronajímány.

(4) Poplatník daně uplatní nárok na osvobození od daně z pozemků podle odstavce 1 písm. d) až h), j), k), m), p), r), u) až x) v daňovém přiznání.

(5) Osvobození podle odstavce 1 se vztahuje i na část pozemku.

ČÁST DRUHÁ

DAŇ ZE STAVEB A JEDNOTEK

§ 9

Osvobození od daně

(1) Od daně ze staveb a jednotek jsou osvobozeny

a) zdanitelné stavby nebo jednotky ve vlastnictví České republiky,

b) zdanitelné stavby nebo jednotky ve vlastnictví té obce, na jejímž katastrálním území se nacházejí,

c) zdanitelné stavby nebo jednotky ve vlastnictví jiného státu užívané diplomatickými zástupci pověřenými v České republice, konzuly z povolání a jinými osobami, které podle mezinárodního práva požívají diplomatických a konzulárních výsad a imunity, a to za předpokladu, že nejsou občany České republiky, a že je zaručena vzájemnost,

d) zdanitelné stavby veřejně přístupného památkového objektu prohlášeného za kulturní

památku, který je

1. ve vlastnictví České republiky, nebo
2. přístupný z důvodů výchovně vzdělávacích na základě písemné smlouvy uzavřené mezi Ministerstvem kultury a vlastníkem; ve smlouvě musí být uveden časový a prostorový rozsah zpřístupnění a stanoven jeho režim v souladu s památkovou hodnotou a dalšími způsoby využití objektu,

e) budovy nebo jednotky ve vlastnictví registrovaných církví a registrovaných náboženských společností podle zákona upravujícího církev a náboženské společnosti sloužící k vykonávání náboženských obřadů a k výkonu duchovní správy těchto církví a náboženských společností,

f) budovy nebo jednotky ve vlastnictví obecně prospěšných společností, spolků, odborových organizací, organizací zaměstnavatelů, mezinárodních odborových organizací a jejich pobočných organizací,

g) zrušeno

h) zrušeno

i) zdanitelné stavby

1. vodárenských objektů včetně úpraven vody,
2. kanalizačních objektů nebo čistíren odpadních vod, jakož i zdanitelné stavby určené k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizací,
3. k závlaze a odvodňování pozemků,
4. přenosové, přepravní nebo distribuční soustavy nebo rozvodného tepelného zařízení podle energetického zákona,

j) zdanitelné stavby na dráze, letecké, vodních cest a přístavů, pokud jsou v souladu s rozhodnutím speciálního stavebního úřadu užívány k veřejné dopravě,

k) zdanitelné stavby nebo jednotky sloužící

1. školám a školským zařízením zapsaným ve školském rejstříku,
2. poskytování péče o děti do 3 let věku na základě oprávnění provozovat živnostenské podnikání,
3. muzeím a galeriím, které spravují sbírky zapsané do centrální evidence sbírek muzejní povahy vedené Ministerstvem kultury,
4. knihovnám vedeným v evidenci knihoven,
5. veřejným archivům podle zákona upravujícího archivnictví a spisovou službu,
6. zdravotnickým zařízením uvedeným v rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb,
7. zařízením sociálních služeb,
8. fundaci nebo ústavu k jimi vykonávané veřejně prospěšné činnosti,
9. spolkům zdravotně postižených občanů.

l) zdanitelné stavby nebo jednotky sloužící k zajištění hromadné osobní přepravy,

m) zdanitelné stavby nebo jednotky sloužící výlučně

1. k úpravě odpadů pro jejich další využití podle právních předpisů upravujících odpady,
2. k asanaci a rekultivaci skládek odpadů podle právních předpisů upravujících odpady,
3. k asanaci kontaminovaných pozemků, podzemních vod a objektů,
4. pro třídění a sběr odpadů,
5. pro tepelné, biologické, chemické a fyzikální zneškodňování odpadů,
6. pro skládky odpadů splňující podmínky stanovené pro provoz skládky podle právních předpisů upravujících odpady,
7. provozu malých vodních elektráren do výkonu 1 MW,
8. provozu výroben elektřiny využívajících energii větru,
9. provozu výroben elektřiny nebo tepla využívajících energie bioplynu, pokud je získaná energie dodávána do sítě nebo dalším spotřebitelům,
10. pro zdroje využívající geotermální energie včetně tepelných čerpadel, které dodávají teplo spotřebitelům, nebo
11. jako zdroje energie z biomasy,

n) budovy obytných domů nebo jednotky ve vlastnictví držitele průkazu ZTP nebo ZTP/P, který je příjemcem příspěvku na živobytí nebo je osobou společně posuzovanou s příjemcem příspěvku na živobytí, a to v rozsahu, v jakém slouží k jejich trvalému bydlení,

o) budovy pro rodinnou rekreaci ve vlastnictví

1. držitele průkazu ZTP, který je buď příjemcem příspěvku na živobytí nebo osobou společně posuzovanou s příjemcem příspěvku na živobytí, nebo
2. držitele průkazu ZTP/P,

p) zdanitelné stavby nebo jednotky kulturních památek^{18c)} po provedení stavební úpravy, počínaje rokem následujícím po vydání kolaudačního souhlasu, a to na dobu 8 let,

r) zdanitelné stavby nebo jednotky na dobu pěti let od roku následujícího po provedení změny spočívající ve změně systému vytápění přechodem z pevných paliv na systém využívající obnovitelné energie solární, větrné, geotermální, biomasy,

s) zrušeno

t) zdanitelné stavby nebo jednotky ve vlastnictví kraje, které se nacházejí v jeho územním obvodu,

u) zdanitelné stavby nebo jednotky ve vlastnictví veřejných výzkumných institucí,

v) zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky ve vlastnictví veřejných vysokých škol,

w) nejdéle na dobu 5 let zdanitelné stavby ve vládou schválené zvýhodněné průmyslové zóně podle zákona upravujícího investiční pobídky pořízené nebo zřízené pro účely realizace

investiční akce, pro kterou je vydáno rozhodnutí o příslibu investiční pobídky ve formě osvobození od daně z nemovitých věcí, jestliže obec zcela nebo částečně osvobodí zdanitelné stavby ve zvyhodněné průmyslové zóně obecně závaznou vyhláškou.

x) zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky ve vlastnictví veřejné kulturní instituce zřízené podle zvláštního právního předpisu a osob zřízených veřejnou kulturní institucí.

(2) Podléhá-li osvobození podle [odstavce 1](#) pouze část zdanitelné stavby nebo jednotky, zjistí se nárok na osvobození z poměru, v jakém je podlahová plocha nadzemní části zdanitelné stavby nebo podlahová plocha jednotky podléhající osvobození k celkové podlahové ploše nadzemních částí zdanitelné stavby nebo podlahové ploše jednotky.

(3) V případě zdanitelných staveb podle [odstavce 1 písm. i\)](#) a [j\)](#) podléhá osvobození podle [odstavce 1](#) vždy celá zdanitelná stavba.

(4) Zdanitelné stavby, s výjimkou budov obytných domů, a jednotky, které zahrnují nebytový prostor jiný než sklep nebo komoru, uvedené v [odstavci 1 písm. a\)](#) jsou osvobozeny od daně ze staveb a jednotek, nejsou-li využívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány; jsou-li pronajaty nebo propachtovány obci, kraji nebo organizační složce státu anebo příspěvkové organizaci, jsou osvobozeny za předpokladu, že nejsou využívány k podnikání. Zdanitelné stavby nebo jednotky uvedené v ustanovení [odstavce 1 písm. e\)](#), [f\)](#), [u\)](#) a [v\)](#) jsou osvobozeny od daně ze staveb a jednotek, nejsou-li využívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány.

(5) Poplatník uplatní nárok na osvobození od daně ze staveb a jednotek podle [odstavce 1 písm. d\) až f\)](#), [k\)](#), [m\) až r\)](#), [u\) až w\)](#) v daňovém přiznání.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 421/2004 Sb., zákona č. 557/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 635/2004 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 140/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 27/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 477/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 421/2009 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 465/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 171/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb. a zákona 24/2015 Sb.:

ČÁST ČTVRTÁ

ORGANIZACE ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

§ 23

Druhy organizací územních samosprávných celků

(1) Územní samosprávný celek může ve své pravomoci k plnění svých úkolů, zejména k hospodářskému využívání svého majetku a k zabezpečení veřejně prospěšných činností

a) zřizovat vlastní organizační složky jako svá zařízení bez právní subjektivity,

b) zřizovat příspěvkové organizace jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk,

c) zakládat obchodní společnosti,¹⁵⁾ a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným,

d) zakládat ústavy podle zvláštního zákona¹⁶⁾,

e) zřizovat školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu,^{16a)}

f) zřizovat veřejné výzkumné instituce podle zvláštního zákona^{16b)}

g) zřizovat veřejné kulturní instituce zřízené podle zvláštního právního předpisu.

(2) Územní samosprávný celek se může spolu s jinými osobami stát účastníkem (společníkem) na činnostech jiných osob, zejména obchodních společností nebo obecně prospěšných společností, na jejichž činnosti se podílí svým majetkem včetně peněžních prostředků.

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 271/1992 Sb., zákona č. 273/1994 Sb., zákona č. 36/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 255/2000 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 192/2003 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 72/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 159/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 123/2008 Sb., zákona č. 216/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 217/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 218/2011 Sb., zákona č. 303/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 19/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 404/2012 Sb., zákona č. 45/2013 Sb., zákona č. 167/2013 Sb., zákona č. 293/2013 Sb., zákona č. 335/2014 Sb. a zákona č. 87/2015 Sb.:

Osvobození od poplatku

§ 11

(1) Od poplatku se osvobozují řízení ve věcech

a) opatrovnických, péče soudu o nezletilé, osvojení a povolení uzavřít manželství,

b) důchodového pojištění (zabezpečení), příplatku k důchodu, zvláštního příspěvku k důchodu, nemocenského pojištění, státní sociální podpory, pojistného na veřejné zdravotní pojištění, sociální péče, pomoci v hmotné nouzi a státních dávek, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a kompenzace a dávek pěstounské péče,

c) vzájemné vyživovací povinnosti rodičů a dětí,

d) zásahu do integrity, vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče,

e) pozůstalostních v prvním stupni řízení,

f) svéprávnosti, podpůrných opatření, poručenských a určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení,

g) veřejného rejstříku, týká-li se zápis fyzické nebo právnické osoby, jejíž úpadek nebo hrozící úpadek se řeší v insolvenčním řízení, v němž již bylo vydáno rozhodnutí o úpadku,

h) přiznání statusu veřejné prospěšnosti,

i) volebních,

j) kompetenčních žalob,

k) zápisu údajů o spolku, pobočném spolku, odborové organizaci, mezinárodní odborové organizaci, organizaci zaměstnavatelů a mezinárodní organizaci zaměstnavatelů a jejich pobočné organizaci, nadaci, nadačním fondu, ústavu a obecně prospěšné společnosti do veřejného rejstříku nebo jeho změny,

l) výmazu osoby z veřejného rejstříku,

m) výmazu podnikatele z obchodního rejstříku,

n) náhrady škody nebo jiné újmy způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, rozhodnutím o vazbě, trestu nebo ochranném opatření nebo nesprávným úředním postupem.

(2) Od poplatku se osvobozují

a) Česká republika a státní fondy,

b) územní samosprávné celky v případech, kdy se spor týká výkonu státní správy, který je na ně přenesen,

c) navrhovatel v řízení o určení výživného včetně jeho zvýšení, nejde-li o vzájemnou vyživovací povinnost rodičů a dětí,

d) navrhovatel, jemuž byla způsobena újma, v řízení o náhradu újmy na zdraví nebo újmy způsobené usmrcením včetně náhrady škody na věcech vzniklé v souvislosti s ublížením na zdraví nebo usmrcením a náhrady nákladů léčení,

e) navrhovatel v řízení o náhradu škody z pracovního nebo služebního úrazu a nemoci z povolání,

f) neprovdaná matka v řízení o výživu a příspěvek na úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a porodem,

g) navrhovatel v řízení o určení rodičovství, s výjimkou navrhovatele v řízení o popření rodičovství,

h) diplomatická zastupitelství cizích států a delegovaní diplomatictí zástupci, konzulové z povolání a další osoby, jsou-li státními příslušníky cizích států, požívající podle mezinárodního práva³⁾ výsady a imunity, je-li zaručena vzájemnost a nejde-li o poplatné úkony prováděné v osobním zájmu nebo k osobnímu prospěchu těchto osob,

i) cizinec v řízení ve věcech mezinárodní ochrany, dočasné ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o zajištění, rozhodnutí o prodloužení zajištění, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, a v řízení o propuštění cizince ze zajištění,

j) navrhovatel v řízení o vydání věci nebo uplatnění nároku podle zvláštních předpisů⁴⁾, je-li v

těchto předpisech zakotven nárok na osvobození,

k) navrhovatel, který uplatňuje nároky podle zákona o mimosoudních rehabilitacích^{4a)},

l) navrhovatel v řízení o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti,

m) cizí státy včetně jejich orgánů, je-li zaručena vzájemnost,

n) insolvenční správce nebo dlužník s dispozičními oprávněními v řízení o nárocích, které se týkají majetku patřícího do majetkové podstaty nebo které mají být uspokojeny z tohoto majetku,

o) dlužník a insolvenční správce v insolvenčním řízení,

p) navrhovatel ve věci ochrany proti domácímu násilí,

q) navrhovatel v řízení o náhradě škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, který byl pravomocným odsuzujícím rozhodnutím v trestním řízení se svým nárokem nebo v jeho zbytku odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních,

r) poškozený trestným činem, jemuž byl pravomocným rozhodnutím soudu přiznán nárok na náhradu majetkové škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení v řízeních, která souvisí s vymáháním tohoto nároku,

s) navrhovatel v řízení o náhradě škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, který řádně uplatnil nárok v trestním řízení, které bylo zastaveno z důvodu rozhodnutí prezidenta republiky,

t) právnická osoba se statusem veřejné prospěšnosti ve věcech veřejného rejstříku,

u) odborová organizace, mezinárodní odborová organizace, organizace zaměstnavatelů a mezinárodní organizace zaměstnavatelů nebo jejich pobočné organizace ve věcech zápisu jejich vzniku, změny a zániku do veřejného rejstříku⁵,

[v\) veřejné kulturní instituce řízené podle zvláštního právního předpisu a osoby zřízené veřejnou kulturní institucí.](#)

(3) Osvobození podle [odstavců 1 a 2](#) se vztahuje, s výjimkou pozůstalostního řízení, i na řízení.

a) o návrhu na nařízení předběžného opatření,

b) před odvolacím soudem,

c) o povolení obnovy,

d) o žalobě pro zmatečnost,

e) před dovolacím soudem,

f) o kasační stížnosti,

g) o výkon rozhodnutí,

h) exekuční.

(4) Od poplatku se osvobozují také řízení před odvolacím soudem a řízení před dovolacím soudem, jde-li o řízení o výkon rozhodnutí a o exekuční řízení^{2a)}.

(5) Osvobození podle [odstavce 1 písm. g\)](#) a osvobození podle [odstavce 2](#) se vztahuje i na poplatky za úkony. Osvobození podle [odstavce 1 písm. g\), k\) a l\)](#) a osvobození podle [odstavce 2](#) se vztahuje i na poplatek za zápis skutečnosti do veřejného rejstříku provedený notářem. Od poplatku se dále osvobozuje sepsání návrhu ve věci péče soudu o nezletilé, návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí o výživném pro nezletilé děti a pomoc soudu před nařízením výkonu rozhodnutí, jde-li o vymáhání výživného pro nezletilé děti.

(6) Od poplatku se dále osvobozuje řízení podle položky 11 odst. 1 písm. c) sazebníku zahájené v důsledku přírodní živelní pohromy na území České republiky a úkony uvedené v položkách 28, 29, 30, 31, 33 a 34 sazebníku, pokud jsou navrhovány v důsledku přírodní živelní pohromy na území České republiky.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění zákona č. 635/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 124/2005 Sb., zákona č. 215/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 319/2006 Sb., zákona č. 172/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 302/2008 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 489/2009 Sb., zákona č. 120/2010 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 47/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 333/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 196/2014 Sb., zákona č. 262/2014 Sb. a zákona 360/2014 Sb.:

HLAVA II

UPLATŇOVÁNÍ DANĚ

§ 61

Ostatní plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně

Od daně jsou dále osvobozena tato plnění:

- a) poskytnutí služeb jako protihodnoty členského příspěvku pro vlastní členy politických stran a hnutí, církví a náboženských společností, spolků včetně odborových organizací, profesních komor nebo jiných právnických osob, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání, pokud toto osvobození od daně nenarušuje hospodářskou soutěž; od daně je osvobozeno také dodání zboží těmito osobami v souvislosti s poskytnutými službami,
- b) poskytnutí služeb a dodání zboží úzce souvisejícího s ochranou a výchovou dětí a mládeže orgány sociálně-právní ochrany dětí a dalšími orgány nebo osobami, které zajišťují výkon sociálně-právní ochrany dětí podle zvláštního právního předpisu^{48a}),
- c) poskytnutí pracovníků náboženskými nebo obdobnými organizacemi k činnostem uvedeným v písmenu b) a v § 57 až 59, a to s přihlédnutím k duchovní péči,
- d) poskytování služeb úzce souvisejících se sportem nebo tělesnou výchovou právnickými osobami, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání, osobám, které vykonávají sportovní nebo tělovýchovnou činnost,
- e) poskytnutí kulturních služeb a dodání zboží s nimi úzce souvisejícího krajem, obcí, právnickou osobou zřízenou zákonem, právnickou osobou zřízenou Ministerstvem kultury nebo právnickou osobou, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání,

f) poskytování služeb a dodání zboží osobami, jejichž činnosti jsou osvobozeny od daně podle písmen a), b), c), d) a e) a podle § 57, 58 a 59 za podmínky, že se jedná pouze o dodání zboží nebo poskytnutí služeb při příležitostných akcích pořádaných výlučně za účelem získání finančních prostředků k činnostem, pro které jsou tyto osoby založeny nebo zřízeny, pokud toto osvobození od daně nenarušuje hospodářskou soutěž,

g) poskytování služeb, které poskytují nezávislá seskupení osob, které jsou právnickou osobou, svým členům, kteří uskutečňují pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně nebo plnění, při jejichž uskutečňování nejsou osobou povinnou k dani, pokud jsou tyto služby nezbytné pro uskutečňování jejich plnění a pokud úhrada za poskytnuté služby odpovídá nákladům na jejich poskytnutí podle podílů členů na poskytnuté službě, nenarušuje-li toto osvobození hospodářskou soutěž.

§ 61a

Veřejné kulturní instituce zřízené podle zvláštního právního předpisu jsou pro účely svých činností oprávněny vyloučit použití ustanovení § 61 písm. e) tohoto zákona. Ostatní ustanovení tohoto zákona tímto nejsou dotčeny.